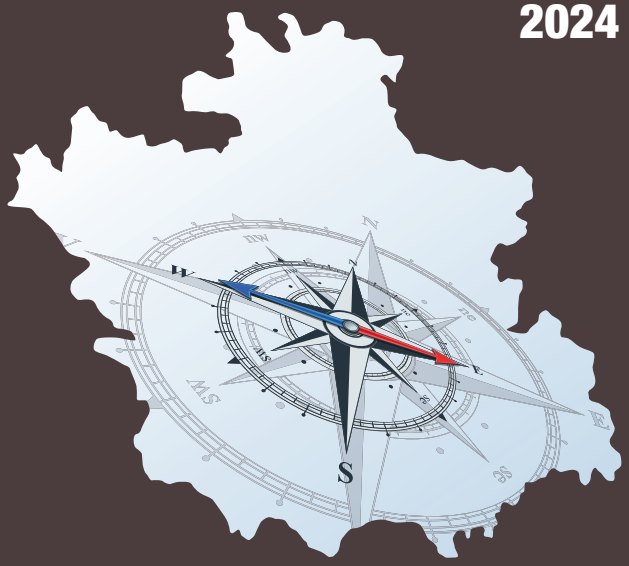

KŘÍŽEM KRÁŽEM TIŠNOVSKEM KUŘIMSKEM A BÍTEŠSKEM

2024

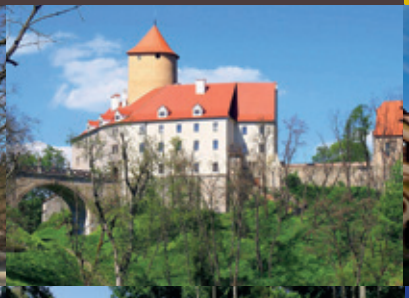

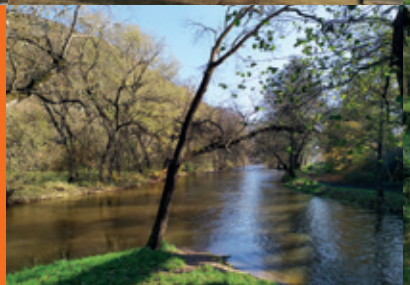
na nejkrásnější místa autem, na kole i pěšky

Vážení a milí, domácí i přespolní,

Jste obdivovatelé památek a historie?
Naleznete u nás hned dva skvosty – středověký hrad Pernštejn a cisterciácký klášter Porta coeli. Na cestě mezi nimi se můžete zastavit v Černvíru u nejstarší kryté dřevěné lávky na Moravě anebo navštívit kostel v Doubravníku. Atraktivní je též Lomnice se zajímavým centrem a židovskými památkami.
Milujete přírodu a její krásy?
Hora Květnice zve na procházku po naučné stezce Jana Laciny. Na Klucaninu s majestátně se tyčící rozhlednou vás dovede Cesta hrdelního práva se sedmi zastaveními a šibeničním vrchem anebo oblíbená rodinná naučná stezka. Tisíce milovníků minerálů dvakrát ročně navštěvují tradiční mineralogickou burzu a v Galerii Patriot je možné zhlédnout naprostý unikát v podobě nejcennější soukromé sbírky minerálů v ČR.
Máte rádi dobrou gastronomii?
Místní podniky vás v tomto směru bezpochyby uspokojí. Ochutnat můžete celou řadu regionálních produktů od skvělých místních výrobců. A milovníci zlatavého moku zde najdou opravdový ráj v podobě sedmi regionálních minipivovarů.
Přeji Vám, ať si Tišnovsko vychutnáte plnými doušky!

Jiří Dospíšil
starosta města Tišnova

Vážení návštěvníci
a také obyvatelé našeho regionu,

opět se k Vám dostává aktualizovaná verze Křížem krážem Tišnovskem. Tento průvodce nabízí nejenom všem známé památky, ale především mnoho neobjevených koutů, lákajících k výletům a odpočinku a řadu kulturních zajímavostí a památek. Je inspirací a zásobníkem nápadů, jak strávit příjemný den u nás a poznání také doplnit návštěvou doporučených restaurací nebo ochutnávkou regionálních produktů od místních výrobců. Svoje výlety můžete absolvovat pěšky, na kole nebo naplánovat autobusem či vlakem. Objevujte náš region, těšíme se na Vás a přejeme spoustu zážitků. A určitě se budete do našich končin rádi vracet.

Radomír Pavlíček
starosta obce Železné,
předseda DSO Tišnovsko, zastupitel JMK

Milí obyvatelé i návštěvníci Tišnovska,

naše území Místní akční skupiny „Brány Vysočiny“ s dvaceti jedna obcemi v okolí Tišnova bylo vybráno jako pilotní pro realizaci projektu Živý region Tišnovsko.
Snažíme se zvýšit odbyt lokálních a bio produktů u místních spotřebitelů. Podporujeme lokální farmáře a zlepšujeme místní ekonomiku i jídelníček obyvatel.
Vytvořili jsme také interaktivní mapu s kulturními a turistickými atraktivitami a lokacemi jednotlivých farem, které lákají k navštívení. Mapa i s popisem farem je součástí této brožury.
Pojďte se podívat na živé Tišnovsko s námi!

Libuše Beranová
vedoucí manažerka
MAS Brána Vysočiny

Milí návštěvníci, turisté, místní i přespolní,

pojďte s námi objevovat krásnou přírodu, historické památky i tajemná zákoutí Tišnovska, Kuřimska a Bítešska. Přesvědčte se sami, že za nevšedními zážitky nemusíte cestovat daleko. Stačí otevřít tohoto průvodce, ve kterém najdete tipy na pěší i cyklo trasy, kulturní a historické zajímavosti, ale také místa nabízející prostor pro aktivní sport či klidný relax. Vyrazte s přáteli či rodinou na parník na Brněnskou přehradu, stavte se na hradě Pernštejn, společně zdolejte rozhlednu Babí lom nebo si užijte gurmánský zážitek v některém z mnoha místních pivovarů. Zkrátka vydejte se s námi Křížem krážem naším územím – těšíme se na vás!

Ondřej Kotek
vedoucí manažer
MAS Brána Brněnska

KŘÍŽEM KRÁŽEM TIŠNOVSKEM 2024 vychází jako příloha TIŠNOVSKÝCH NOVIN. Ev. číslo: MK ČR E 10100. Periodický tisk územního samosprávného celku. Vedoucí střediska: Lenka Šebečková. Texty a editace: Vladimír Vecheta. Fotografie: Radek Hájek, Radoslav Škapa, Petr Kalčík, Marek Klusák, Pavel Talaš, Jiří Vala, Martina Limbergová, Alena Ilčíková, Kuželovi, Michal Beneš, Josef Permedla, Miloš Buček, Aleš Smékal, Aleš Ležatka, Vladimír Vecheta, Podhorácké muzeum, Braun lítá, provozovatelé atraktivit a producenti výrobků, archivy obcí a redakce.
Za změny v kontaktech a otevíracích dobách zodpovídají poskytovatelé služeb a provozovatelé objektů. Informace o trasách a objektech popsaných v této publikaci se mohou lišit v terénu v závislosti na místních podmínkách. Vydavatel nenese odpovědnost za újmy způsobené uživatelům při jejich pohybu na trasách v této publikaci uvedených.
Produkce: Lenka Šebečková. Grafika/sazba: Kateřina Válková. Korektura: Bc. Ivana Velecká. Tisk: Tisk Centrum s. r. o. Vydalo Městské kulturní středisko Tišnov – Mlýnská 152. Vydání podpořily: město Tišnov, Jihomoravský kraj, MAS Brána Vysočiny, MAS Brána Brněnska, DSO Tišnovsko a obce regionu. Distribuováno zdarma.

BRÁZDOU A KLENBOU

Tak nazvali první regionalisté poeticky prostor na severozápad od Brna v časech, kdy turistika byla ještě v plenkách. Snad z nedostatku jiného pregnantního pojmenování se uchýlili k terminologii geomorfologické, která popisuje prostor dnešního **Tišnovska**, **Kuřimska** a **Bítešska** jako **Boskovickou brázdu** a **Svrateckou klenbu**. Právě tak vnímaly i vědecké kapacity malebnou krajinu vymodelovanou milióny let geologických pochodů, která se horotvornými vrásněními dílem propadla do předhorské prohlubně a dílem vyklenula do výšin oblých kopců a hřbetů. Na dotyku těchto dvou struktur pak rozlo-

žili svá sídla lidé u meandrujících řek, jež přešla z prehistorických dob do dnešních dnů jako města a obce, známých jmen Tišnov, Čebín, Doubravník, Deblín, Lomnice, Kuřim, Bíteš či Křižanov. Co jméno, to hluboká historie, osobnosti dávno pohřbené v toku času i vynesené na piedestal zvěčněných.

I když tu trvale zapustilo své kořeny lidské společenství, nikdy se mu úplně nepoddala zdejší příroda. V dolinách stále šumí svým nekonečným šepotem toky vod, na hřebenech ševelí ve větru svou píseň listy stromů. Ticho skal rozeznívá zpěv ptáků, houkání sov, křik dravců. Šelest trávy na jejich úpatí za čas přeruší kaskáda úderů padajícího balvanu. Houštím proniknou kroky zvěře, zavržou

podrážky osamělého chodce. Tep měst končí rychle za hranicemi lidských sídel. Krajina Tišnovska, Kuřimska a Bítešska je velmi pestrým regionem. Jeho typickým rysem jsou hluboce zaklesnutá **údolí potoků a řek**, která jako vějíř stékají z vyšších poloh Vysočiny směrem k jižní Moravě. Množství **chráněných území** a **přírodních parků** pokrývá všechny aspekty fauny a flóry mísících se teplomilných i subalpínských druhů.

Historie, která kráčela údolími řek, zanechala mozaiku **křížů**, **kaplí**, **chrámů** i **klášterů** sahající až do dob románských. Zatímco ze skalních ostrožen jako strážci kraje shlížela řada **hradů**, než jejich roli proměnil čas v **ruiny**. Zůstaly jen ty nejvýznamnější, které dodnes přitahují jako perly architektury řady návštěvníků, okouzlených malebností kraje i umu našich předků.

Jako tradiční rekreační oblast láká Tišnovsko již po více jak jedno století k návštěvě řady turistů, kteří míří do nitra Vysočiny **pěšky** i **na kole** jak hlubokým údolím řeky Svratky ke známému **Pernštejnu**, tak na vrcholky za **rozhledy** po lesnaté a kopcovité krajině. Úpatí Vysočiny a brněnské předpolí skýtají **stovky míst a tipů k návštěvě**, **toulkám**, **výletům**, **cestám** i **odpočinku**. Ať hledáte zábavu pro neposedné potomky, koupel či vychlazené občerstvení v horkém létě, vyrážíte setřást stres všedních dní nebo kila navíc. V Křížem krážem najdete tipy pro pěší i cyklisty, vyhlídky i památky, osvědčené restaurace i regionální producenty.

Je to krásný kraj. Chceme vás jeho částí provést, abyste neminuli a našli, za čím k nám přicházíte.

Vladimír Vecheta

OBSAH

Brázdou a klenbou	3
Tišnov a Porta coeli	4
Kuřim, Babí lom a Vranov	6
Panství hradu Veveří	8
Kam s dětmi	10
Koupání	15
Lomnice a Černá Hora	16
Údolí řeky Svratky	18
Bítešské hory	20
Farmářská produkce ze dvora	22
Suvenýry z návštěvy	23

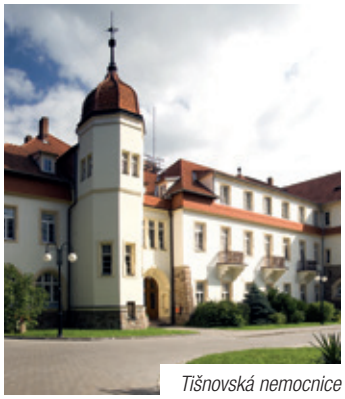
VYSVĚTLIVKY

- *na trase pěšího tipu*
- *na trase cyklotipu*
- *vlak*
- *autobus*
- *pro rodinu s dětmi*
- *koupání*
- *rozhledna*
- *přírodní vyhlídka*
- *příroda*
- *památky*
- *zvířata*
- *sport*
- *muzea/výstavy*
- *občerstvení/restaurace*
- *regionální produkty*

TIŠNOV A PORTA COELI

Největší poklad Tišnovska představuje cisterciácký klášter **Porta coeli** – Brána nebes **v Předklášteří**. Rozsáhlá obnova vrátila areálu národní kulturní památky návštěvnickou přitažlivost. Klenotem je proslavený vstupní portál románsko-gotické **baziliky Nanebevzetí Panny Marie**. V budově proboštství sídlící **Podhorácké muzeum** pak prezentuje nejucelenější obrázek tišnovských přírodních i kulturních dějin. Vítanou zastávkou je **Klášterní pivovar Vorkloster** i **Klášterní kavárna** s produkcí výrobků zdejších sester.

Architektonickou historii Tišnova charakterizuje vedle gotického kostela sv. Václava soubor šesti **barokních měšťanských domů**. Soustředěny na Komenského nám. a v ulici Jungmannova navazují na historické centrum. Z nejzajímavějších jsou dům U Jana, Panský dům, dům

Tišnovská nemocnice

Cesta hrdelního práva

Park pod kostelem

Na Pernštýně a Peklo. V sousedství honosných staveb se zachovaly **tři středověké uličky** upomínající na chudou řemeslnickou čtvrť zpracovatelů kůží – Koželužská, Jirchářská a Ševcovská.

Moderní historii Tišnova pak reprezentuje soubor funkcionalistických staveb v čele s budovou **městské spořitelny** (dnes Komerční banka). Unikátní je promenádní **Riegrova ulice**, kterou lemuje řada **secesních a historizujících vil** od centra k někdejšímu lázeňskému domu Kuthanova sanatoria (dnes nemocnice).

Část tišnovské minulosti má turisticky atraktivní podobu **Cesty hrdelního práva**. **Rozhledna** na vrchu Klucanina (401 m) skýtá nejlepší výhled na město.

Výhled na Tišnov z Klucaniny

Ze severní strany vede k rozhledně **Rodinná naučná stezka** se 13 interaktivními tabulemi.

Hlavní přírodní pokladnicí je hora **Květnice** (470 m) s bohatstvím druhů rostlin a živočichů, i její význam mineralogické lokality. Reprezentativní sbírku nerostů nabízí **Galerie Patriot**. Unikátním je i **Tišnovský kras**, jehož nejhezčí Králova jeskyně je přístupná veřejnosti v době jarní **mineralogické burzy**. Přírodou Květnice provází přírodovědná **Lacinova stezka Květnicí** se začátkem u budovy **Muzea města Tišnova**.

Pivovar Vorkloster

Porta coeli

1 PODHORÁCKÉ MUZEUM

Porta coeli 1001, 666 02 Předklášteří
tel. 544 544 220, predklasteri@muzeumbrnenska.cz
GPS: 49.3533647N, 16.3996881E
Út–Pá: 9.00–12.00, 12.30–17.00
So–Ne: 9.00–12.00, 12.30–17.00
www.muzeumbrnenska.cz

Prohlídka gotického jádra kláštera, jako je kostel, křížová chodba s rajskou zahradou a kapitulní síň. V muzeu přístupné čtyři stálé expozice a četné sezónní výstavy.

2 GALERIE PATRIOT

Štěpánova 1964, 666 01 Tišnov
tel. 777 603 552, butom@centrum.cz
GPS: 49.3513833N, 16.4342097E
přístupná po předchozí
telefonické domluvě
www.galeriepatriot.cz

Expozice mineralogického muzea s jednou z nejhodnotnějších sbírek v Česku a na Slovensku, jak kvalitou vystavených vzorků, tak i svou komplexností.

3 MUZEUM MĚSTA TIŠNOVA

Jungmannova 80, 666 01 Tišnov
tel. 530 334 013, muzeum@kulturatisnov.cz
GPS: 49.3501775N, 16.4177250E
St–Ne: 10.00–17.00
www.mekstisnov.cz/muzeum

Muzeum v zrekonstruovaném barokním Müllerově domě. Návštěvníci se mohou těšit na expozici o historii a přírodě Tišnova a okolí. Konají se zde výstavy, koncerty, přednášky atd.

4 HOSTINEC U VLACHŮ

Jamné 30, 666 01 Tišnov – Jamné
tel. 549 427 001, info@hostinecuvlachu.cz
GPS: 49.3760453N, 16.4678822E
Pá: 16.00–22.00
So–Ne: 11.00–19.00/22.00
www.hostinecuvlachu.cz

Rodinná restaurace s historií od roku 1902. Specialitou jsou čerstvě pečená vepřová kolena a žebírka. K dispozici terasa a velké zahradní posezení.

5 LYKKE – KAVÁRNA + BAR

Brněnská 152, 666 01 Tišnov
tel. 739 035 350
GPS: 49.3547733N, 16.4283192E
Po: 8.30–17.00, Út–Čt: 13.00–22.00
Pá–Ne: 13.00 –01.00/02.00/20.00
www.facebook.com/lykketisnov

Kavárna a bar u Kina Svratka v novém dánském stylu zve všechny příznivce dobré kávy, kvalitních lihovin, piva a pohody na krátké posezení i večerní chuťovky.

6 CAFÉ, BAR A ZAHRÁDKA U PALCE

Jungmannova 70, 666 01 Tišnov
tel. 733 736 639, infoupalce@seznam.cz
GPS: 49.3498611N, 16.4200650E
otvírací doba dle aktuální situace
www.facebook.com/zahradkaupalce
www.zahradkaupalce.cz

Legendární tišnovské společenské kulturně osvěžující zařízení. V letních měsících funguje venkovní zahrádka v přilehlém vnitrobloku barokního nádvoří.

7 LACINOVA STEZKA KVĚTNICÍ — 7,5 km

Výchozí místo: Tišnov, muzeum

Cílové místo: Tišnov, muzeum

Náročnost: střední

Trasa: Tišnov, muzeum – Velká skála (2 km) – U kříže (3 km) – Malá skála (4 km) – U Besénku (6,5 km) – muzeum (7,5 km)

Vrchol Květnice – U kříže

Velká skála

Květnice – pokladnice pro botaniky, zoology, mineralogy i speleology – byla oblíbeným místem i tišnovského patriota, botanika a ekologa **doc. Jana Laciny**, který v rámci své odbornosti udělal mnohé pro účinnou ochranu její pestrosti, unikátnosti a rozmanitosti. Na paměť jeho zásluh v péči o tišnovskou krajinu byla pojmenována jeho jménem i revitalizovaná **naučná stezka Květnicí**, jejíhož původního scénáře byl autorem.

Stezka na **13 panelech** provází návštěvníka unikáty hory Květnice. Začíná ulicí Pod Květnicí u **Muzea města Tišnova**, kde lze doporučit úvodní návštěvu stálé expozice o přírodě Tišnovska.

Sedm kilometrů dlouhá stezka provede návštěvníka lesními ekosystémy a skalní stepí na jihovýchodním úbočí, až dospějeme k **Velké skále** (446 m), která tvoří jižní vrchol Květnice. Skála je výhledovým místem, ale bohužel i mineralogickým naleziště proslulých polodrahokamů, díky čemuž lokalita velmi trpí. Hlavní vrchol (470 m) je na lokalitě **Pod křížem**. Zde, ve vrcholových partiích, se navíc nachází největší koncentrace krasových dutin a jeskyní, protože devonské vrstvy vápenců jsou až zde. Nedaleko je i **Květnická propast**. Krasové jevy i staré štoly na Květnici jsou zabezpečeny a nepřístupné veřejnosti s výjimkou **Královy jeskyně**, která je největší a tišnovskými jeskyňáři otevírána veřejnosti u zvláštních příležitostí.

Stezka sestupuje k severu přes **Malou skálu** (387 m) s výhledem na Lomničku až k údolí Besénku, okolo nějž obchází horu zpět k východisku na ulici Jungmannově. Přechod celé hory je náročný zejména při výstupu pěšinou, proto dbejte bezpečnosti pohybu po úzkých stezkách. A rovněž se vyvarujte snahy o zkracování cest, které místním ekosystémům sešlapem a erozí škodí.

Výhled z Velké skály na Předklášteří

Začátek Lacinovy stezky v Tišnově

Infotabule naučné stezky

8 UDĚLAT SI ŽÍZEŇ — 26 km

Výchozí místo: Tišnov, žel. stanice

Cílové místo: Tišnov, žel. stanice

Náročnost: lehká

Typ kola: trekové

Trasa: Tišnov – Předklášteří (1,5 km) – Štěpánovice (4,5 km) – Lomnička (8 km) – Železné (10 km) – Drásov (15 km) – Hradčany (18,5 km) – Březina (21 km) – Tišnov (25 km)

Určitě znáte pocit, kdy máte chuť zajít se pořádně občerstvit do své oblíbené hospůdky, ale na druhou stranu byste ještě rádi něco udělali v pohybu a pro své zdraví. Aby ta žízeň byla zasloužená. Malá vyjížďka okolo Tišnova je právě takovou přiměřenou příležitostí. A navíc si přitom uděláte exkurzi po lokálních občerstvovnách a jejich kouzlu. Ale samozřejmě alkohol ani na kolo nepatří!

„Okruh žízně" zahájíme od **tišnovského nádraží** cyklostezkou ulicí Klášterskou a přes přejezd dojedeme až do **Předklášteří**. Klášter Porta coeli s jeho areálem představovat nemusíme, vedle kulturní hodnoty tohoto místa se tu stal oblíbenou cyklistickou zastávkou na krátké občerstvení **pivovar Vorkloster**. Kdo se prosmýkne okolo sýpky a zadní brankou opatrně po nových cestách ke Klášterskému rybníku, zamíří na jeho zadním konci k populárnímu **Občerstvení U Hastrmana**. Vyznavači sladkého pak mají k dispozici v Předklášteří ještě **Cukrárnu Cherry**.

Cyklostezkou kolem soutoku Loučky a Svratky mineme rozcestí pod lomem Dřínová a vlevo polní cesta mezi tratí a řekou, záhy cyklostezka, míří do nedalekých Štěpánovic. Zdejší stará budova mlýna zve k posezení v **Občerstvení Na Mlýně**, které má výbornou reputaci. Cyklostezka mezi Dřínovou a Jahodnou nás vrátí do Lomničky. A když sledujeme cyklostezku i kolem obce, mostek přes Besének nás pozve k návštěvě hospůdky **U Sokola**. Za další 2 km nás přivítá **Železné**. A co se takhle zastavit v hospodě **U Kovářů**? Naše projížďka mine Vitar a cyklostezka dovede až do Drásova. Pokud nezamíříte i na zahradní železnici, uličkou kolem Šildrova mlýna navštívíme u hřiště hospodu **Drásovku**. Kavárníci pak najdou osvěžení na náměstí v **Cukrárně Oáza**.

Hradčanskou ulicí z Drásova a Drásovskou v Hradčanech dospějeme k zařízení **Hospůdka malá, ale naša**, jak hlásá nápis. Tady vám nabídnou i řádný vynikající oběd či večeři. Pak už jen ulicí Luční a okolo Lubě a ČOVky v Březině nemineme populární Ostrovy, kde vedle dětských a workoutových hrátek vyrostla občerstvovna **Klubovna U Splavu**. A nakonec? Za návštěvu s vykoupáním stojí Tišnovské koupaliště s občerstvením anebo restaurace v nedalekém **Červeném mlýně**. A hospůdky a kavárny centra Tišnova už snad ani jmenovat nemusíme. Tak: „Na příjemnou cestu!"

Na kole přírodou

Soutok Svratky a Loučky

Koupaliště Tišnov

Drásovka

Březina – u splavu

KUŘIM, BABÍ LOM A VRANOV

I když je dnešní **Kuřim** průmyslovým centrem brněnského předpolí, početní návštěvníci vyhledávají město pro jeho bohatou nabídku **sportovních příležitostí**. Ty reprezentuje především moderní aquapark **Wellness Kuřim**, sousední **sportovní hala** nebo veřejnosti přístupná **lezecká stěna** v místní sokolovně. Nelze opomenout ani rozsáhlý areál **Golfového resortu Kaskáda**. Město má velmi příznivé podmínky i pro cyklistiku, intravilánem i okolím se vine řada **nových cyklostezek** spojujících Kuřim i se sousedními obcemi.

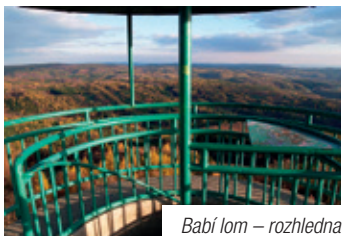
Jako „město na spojnici cest" prezentuje Kuřim stejnojmenná **stálá expozice** o historii v prostorách **kuřimského zámku**. Renesanční trojkřídlá budova z konce 16. stol. stojí na místě starší gotické tvrze. Po většinu historie však sloužila správním, ústavním nebo školním účelům. Sousední **kostel sv. Maří Magdalény** z roku 1226 je naopak

Cyklostezka na Zlobici

Kostel sv. Maří Magdalény v Kuřimi

Babí lom – rozhledna

z nejstarších v regionu. Jeho podobu setřela barokní přestavba v 18. stol. Pod zámeckým pahorkem na Brněnské ulici vzniklo soukromé muzeum dobové **četnické stanice** 30. let 20. stol., kde provází sami uniformovaní četníci. K historii patří i systém štol v kopci Záruba, které posloužily jako úkryt na konci 2. světové války. **Kuřimské štoly** je možné navštívit v rámci organizovaných prohlídek.

I když centrum města trpí hustou dopravou, jeho periférii obklopují rozsáhlé **rekreační zóny** a na své si zde přijdou i milovníci přírody. Z jihu k městu přiléhá Kuřimská hora a rozsáhlý **přírodní park Baba**, na severu je to pásmo **Zlobice** a východně hřeben **Babího lomu**. Řada

Poutní chrám na Vranově

přírodních rezervací a **naučných stezek** zde prezentuje škálu biotopů vzácných rostlin i živočichů.

Nejlepším východiskem na Babí lom s proslulou **rozhlednou** je **Vranov**. Oblíbené výletní a známé poutní místo korunuje raně barokní **chrám Narození Panny Marie** s poutním areálem. Proslulé tu jsou Vranovské jesličky s mechanickým pohonem. Perlou staré architektury je i gotický **kostel sv. Kateřiny** v sousední obci. Okolí protkává řada naučných stezek k lehkým a náročnějším výletům.

Wellness Kuřim

Kulturní a společenské centrum v Kuřimi

1 ČETNICKÁ STANICE KUŘIM

Tišnovská 45, 664 34 Kuřim
tel. 604 104 517, cetnickastanicekurim@gmail.com
49.2971067N, 16.5266647E
Pá: 15.00–22.00 (telefonicky ověřit)
So–Ne: 9.00–22.00
Četnická stanice Kuřim

Skupina přátel historie představuje četnickou stanici z období 30. let 20. stol. Čtyřmi dobově zařízenými místnostmi provází sami uniformovaní četníci.

2 ROZHLEDNA BABÍ LOM

Lelekovice, Babí lom (526 m)
GPS: 49.3051181N, 16.5761728E
Po–Ne: celoročně otevřeno
www.lelekovice.cz

Populární 15 m vysoká betonová rozhledna na jižním konci skalnatého hřebene. Poskytuje výhled na Brno a jeho okolí, Moravský kras, Kuřimsko a Tišnovsko. Cesta po skalnatém hřebeni k rozhledně je náročnější. Volně přístupná.

3 KUŘIMSKÝ ZÁMEK A ŠTOLY

Křížkovského 48/2, zámek Kuřim, 664 34 Kuřim
GPS: 49.2960714N, 16.5254256E
tel. 702 250 914, kultura@kdkurim.cz
Čt–Ne: 14.00–18.00 (zámek)
www.kulturakurim.cz

Stálá expozice o historii města Kuřim – na spojnici cest v prostorách zámku. Komentované prohlídky unikátní štoly z 2. světové války v kopci Záruba.

4 LESNÍ BAR NA NAŠEM

Zlobice, 666 03 Malhostovice
tel. 734 823 015, lukas@krakovic.cz
GPS: 49.3272475N, 16.5285817E
So–Ne: 13.00–20.00
lesnibarnanasem

Malý stánek s občerstvením uprostřed přírody na kopci Zlobice – Na jezerách nabízí příjemný odpočinek, kde si dopřejete čepované pivo, kofolu a čerstvou pomerančovou šťávu a něco malého na zakousnutí.

5 HOSPŮDKA U ANDĚLA

Kpt. Jaroše 147/1, 66434 Kuřim-Podlesí
tel. 602 481 591
GPS: 49.3059667N, 16.5628533E
St–Pá: 16.00–22.00
So–Ne: 14.00–22.00
www.hospudkauandela.cz

Oblíbené místo k zastavení po náročném dni nebo túře. V klidném prostředí a v blízkosti lesa. V letní sezóně je otevřeno venkovní posezení. Přijďte a sami uvidíte.

6 SAMOVÝČEP PRO DOBRÉ LIDI

Na Gruntech 70, 664 32 Vranov
tel. 736 484 530, nagrunte@vranov.cz
GPS: 49.3110161N, 16.6074828E
Ne–Čt: 11.00–22.00/23.00
Pá–So: 11.00–00.00
www.penzionnagrunte.cz
samovycepprodobrelidi

Rodinný penzion a restaurace Na Gruntě s originálním Samovýčepem „pro dobré lidi".

7 ČEBÍNSKÉ KOPCE — 16 km

Výchozí místo: Kuřim, žel. stanice

Cílové místo: Kuřim, žel. stanice

Náročnost: střední

Trasa: Kuřim, ČD – Zlobice (4 km) – Malhostovické kopečky (7,5 km) – Čebínka (9,5 km) – Čebín (10,5 km) – Mor. Knínice (13,5 km) – Kuřim, zámek (15,5 km) – Kuřim, ČD (16 km)

V západním okolí Kuřimi lze absolvovat zajímavý pěší výlet, v jehož rámci navštívíme hned několik rozhledových míst a řadu přírodně zajímavých lokalit.
Ven z města se dostaneme od nádraží ulicí Husovou a Luční, kde mineme zbytek pilíře mostu zrušené železnice do Veverské Bítýšky. U rybníka Srpek jsme v rekreační zóně. Tady zaujme novodobý **Kuřimský Stonehenge**, energetické místo. A také jsou zde začátky **cyklostezek** na Zlobici a na Lipůvku. My se budeme držet červené turistické trasy, která nás vyvede na masív **Zlobice** poblíž **Lesního baru „Na našem“.** Kouzelné místo pro občerstvení i hrátky dětí rozhodně navštivte.
Směrem jižním pak zelená značka míří k **rozhledně** a dolů do lesní části **přírodní památky Zlobice**. Napojujeme se opět na cyklostezku Kuřim–Malhostovice, ale zelená značka nás vede přímo k **Malhostovickým kopečkům**. Vápencové ostrůvky jsou nejzajímavější na jaře svou květenou. Z větší **Pecky** je překrásný výhled a na sousední **Malé skále** zaujme i skalní okno.
Výstup na lomem sice ohlodanou, ale ze severu zalesněnou **Čebínku** je odměněn možností návštěv další z **rozhleden**. Je však třeba se trefit do její otevírací doby. Cestu dolů do vsi pak obohatilo v poslední době řezbářské dílo několika **soch**, kde potkáme volavku, sovu či další motivy. I **Čebín** je výjimečné místo. Zdejší **chrám sv. Jiří** patří k nejstarším v regionu. Občerstvení pro tělo poskytne třeba Cukrárna a kavárna Beruška.
Na jih od Čebína se zdvihá zalesněný hřeben, ke kterému vede pod novým

Kuřimský Stonehenge

Rozhledna Čebínka

obchvatem silnička na tzv. **Kamínku**, místní výletiště v lomu. Atraktivní pak je vystoupat na nepojmenovaný travnatý vrchol nad lomem, odkud je opět krásný výhled na Čebín a okolí. Za sedlem hřebene pak klesá k Moravským Knínicím

Drásovský kopeček

Socha volavky na Čebínce

asfaltka okolo **Hásova kopce**. Stepní vršek skýtá nejen krásnou vyhlídku, ale s botanickými zajímavostmi vás zde seznámí i tabule místní **knínické naučné stezky**.
Z Moravských Knínic se po modré značce a cyklostezce dostaneme ke **kuřimskému zámku**, kde doporučujeme zhlédnout na úvod historickou expozici **Kuřim – na křižovatce cest**. V sousedství stojící **kostel sv. Marie Magdaleny** patří k nejstarším v regionu. A na ulici Tišnovské lze navštívit prvorepublikovou **četnickou stanici**.

8 KRAJEM ŘÍČKY PONÁVKY — 23 km

Výchozí místo: Kuřim, nádr. ČD

Cílové místo: Kuřim, nádr. ČD

Náročnost: střední

Typ kola: trekové

Trasa: Kuřim, nádraží ČD – Česká (4 km) – Lelekovice (8 km) – Vranov (12 km) – U Jelínka (14,5 km) – Lelekovice (17 km) – Podlesí (19 km) – Kuřim, ČD (23 km)

Značena dvěma modrými vlnovkami na bílém podkladě vine se **naučná stezka krajem říčky Ponávky** mezi obcemi Česká, Lelekovice a Vranov. Kromě tabulí doprovází stezku několik dřevěných plastik zvláštních vzhledem i názvem. Provádí turistu nejzajímavějšími cestami ve stínu Babího lomu. Má variantu pro pěší i pro cyklisty. My ji protáhneme na okruh až do Kuřimi.
Na cestu nastoupíme v Kuřimi u vlakového nádraží. Odtud sledujeme žlutou turistickou značku až k **vodní kapli sv. Jana**. Odtud už pokračujeme asfaltovou cestou okolo Dílů za Sv. Jánem úpatím masívu **Kuřimské hory**. Tudy se dostaneme okolo kuriózní **dřevěné plastiky Chodec k České** až do této obce.
U obecního úřadu potkáme první informace ke stezce Krajem říčky Ponávky, která spojuje Českou, Lelekovice a Vranov. Nejprve ovineme údolím potoků vrch Strážná a okolo atraktivního dětského hřiště dosáhneme centra **Lelekovic**. Obec u jižní paty hřebene Babího lomu připomíná svou historii na návsi pod **hradním návrším s kostelem sv. Filipa a Jakuba** bronzovou maketou někdejšího hradu.
Na Vranov tentokrát zamíříme kolem Ponávky údolím po silnici přes tzv. Babí doly. Část můžeme po lesní cestě po **naučné stezce Pěšina**. **Vranov** je pak především poutním místem. Legenda o zdejším **kostele Narození Panny Marie** říká, že na počátku příběhu bylo zázračné zjevení Panny Marie. Dnešní svatyně z roku 1630 hostí gotickou plastiku Madony, jednu z nejvzácnějších památek svého druhu.

Samovýčep pro dobré lidi

Sedmiradostná cesta

Chodec u České

Žízeň uhasíme ve **Samovýčepu pro dobré lidi** na okraji Vranova, s farmářskou prodejnou, herními prvky a parkovištěm farmy **Na Gruntě**. U rozcestí Rasovník se nechte dovést na lokalitu **Nekonečno** s krásným výhledem

Nekonečno

Lelekovice

na poutní areál na Vranově. Vhod pak přijde i nedaleký **Lesní bar U Jelínka**.
Babímu lomu se vyhneme a od známé dřevěné plastiky **lelkovadla** nás sjezd lesní silničkou dovede na okraj Lelekovic a podél jižního úpatí kopců dospějeme do osady Podlesí. Tady je náročný výlet po zásluze třeba odměnit v **Hospůdce U Anděla** již na dohled Kuřimi. Podjezd pod silnicí 43 a stezka okolo kopce Záruby nás dovedou zpět k vlakovému nádraží.

PANSTVÍ HRADU VEVEŘÍ

I když je hrad **Veveří** mezi svými bratry zanedbanou popelkou, představuje jeden z nejrozsáhlejších hradních areálů v Česku s více jak 800letou historií. Podle legendy ho založil roku 1059 moravský kníže **Konrád I. Brněnský**. A stejně tak dle pověsti má hrad i jméno podle množství veverek, které zde kníže vyplašil na lovu.
Původně malý lovecký hrádek je poprvé připomínán roku **1213**. Z pozdně románského a raně gotického hradu na úzké části ostrohu nad soutokem Svratky a Veverky se dodnes zachovala hlavní válcová věž s břitem. Pro krále **Přemysla Otakara II.** sloužil hrad jako vězení politických odpůrců. Velmi výrazně byl do dnešního rozsahu hrad rozšířen v pol. 14. stol. za moravského markraběte **Jana Jindřicha**, který z Veveří učinil hlavní sídlo. Tehdy získal svých pověstných **9 věží**. Veveří odolalo obléhání husitů i Švédů za třicetileté války. Často však měnilo majitele a v jeho držení se vystřídaly různorodé osobnosti jako syn švédského krále Gustav Vasa, řecký průmyslník Simon Sina či žena knížete Ypsilantiho, kdy byl hrad střediskem odboje proti Francouzské republice. V roce 1925 byl zestátněn a po roce 1945 opakovaně **necitlivě adaptován** pro potřeby škol nebo lesní správy. Roku 1989 úplně opuštěn. Značně **zdevastovaný areál** je ve správě NPÚ v Brně a prochází postupnou rekonstrukcí. Trvale **otevřen veřejnosti je od roku 2002**.
Na předhradí se nachází architektonická perla, románsko-gotická **kaple Nanebevzetí Panny Marie** ze 13. stol. Dle legendy založená královnou Eliškou Rejčkou. Z kaple pochází **obraz Madony z Veveří** z pol. 14. stol., který je národní kulturní památkou vystavenou nyní v Diecézním muzeu v Brně.
Hrad i okolí jsou oblíbenou výletní destinací díky **Brněnské přehradě**, která zde na 10 km zatopila **skalnaté údolí Svratky**. Pod hradem ji překonává lávka pro pěší a cyklisty, hned vedle je zastávka lodní dopravy.

Kaple Nanebevzetí Panny Marie

Jarošův mlýn

Hrad Veveří

Hrad Veveří

Brněnská přehrada

Interiéry hradu Veveří

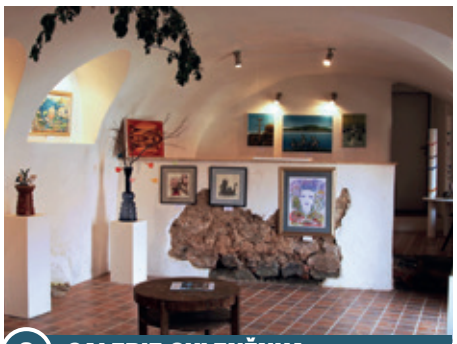

Interiéry hradu Veveří

1 HRAD VEVEŘÍ

Státní hrad Veveří, 664 71 Veverská Bítýška
tel. 549 420 164, veveri@npu.cz
GPS: 49.2566475N, 16.4611406E
Út–Ne: 10.00–18.00
www.hrad-veveri.cz

Královský raně gotický hrad se složitým stavebním vývojem. Dnešní podobu získal v polovině 18. století. Hrad přibližují prohlídkové trasy, výstavy a hudební festivaly.

2 GALERIE SKLENĚNKA

Březina 3, 666 01
tel. 777 668 990, aliceglass@post.cz
GPS: 49.3199114N, 16.4221886E
So–Ne: 11.00–17.00
Sklenenka

Stálá expozice skleněných figurek spolu s ukázkou jejich výroby a příležitostné výstavy; součástí je i korálková dílna. V prodeji vinuté perle – vinutky i další výrobky.

3 JAROŠŮV MLÝN

Na Bílém potoce 89, 664 71 Veverská Bítýška
tel. 777 140 523, info@jarosuvmlyn.cz
GPS: 49.2733989N, 16.4305425E
otvírací dobu ověřit na webu
www.jarosuvmlyn.cz

Funkční mlýn i muzeum mlynářského řemesla. Do současné podoby byl mlýn přestavěn před 2. světovou válkou. Mlel od roku 1635 do roku 2000. Nyní je zpřístupněn jako kulturní památka.

4 HRADNÍ ŠENK NA KOVÁRNĚ

Hrad Veveří 1239/1, 664 71 Brno-Bystrc
tel. 734 742 083, vino.krivanek@seznam.cz
GPS: 49.2564072N, 16.4606350E
Út–Ne 9.00–18.00
senknaveveri

Stylová venkovní restaurace a vinárna v kulisách historických hradeb vnitřních nádvoří hradu Veveří. Gril a udírna, skvělé místo pro občerstvení v horkém létě.

5 KAFÉ – RESTAURANT ORATOR

Lažánky 41, 664 71
tel. 606 856 154, j.orator@seznam.cz
GPS: 49.2784728N, 16.3880939E
Po–Út 11.30–14.30
St–Ne 11.30–22.00
www.orator.cz, orator.kafe.restaurant

Nabízí obědy, kávu, víno. K dispozici je čítárna, dětský koutek či posezení na letní zahrádce. Pravidelné nedělní kulturní akce i firemní a rodinné oslavy.

6 HVOZDECKÁ HOSPODA

Hvozdec 16, 664 71
tel. 734 616 483, kepizon@gmail.com
GPS: 49.2474372N, 16.4252644E
St–Ne: 17.00–22.00
www.hvozdeckahospoda.webnode.cz

Klasická vesnická hospoda s letním posezením ve dvoře. Velice vysoké hodnocení kvalit zdejší kuchyně, příležitostná hudba, příjemné prostředí v interiéru.

7 VEVERSKÉ SKÁLY — 12 km

Výchozí místo: Veverská Bítýška

Cílové místo: Veverská Bítýška

Náročnost: střední

Trasa: Veverská Bítýška – přístaviště (1,5 km) – Břenčák (2,5 km) – Junácká louka (4,5 km) – hrad Veveří (6 km) – kaple M. Boží (6,5 km) – Mečkov (8,5 km) – Veverská Bítýška (12 km)

Populární vycházka známá většině sportovně laděných Brňanů může být ovšem novinkou pro leckoho z jiných částí tišnovského regionu.
Naše východisko, **Veverská Bítýška**, je úzce spojeno s historií hradu Veveří a také kaplí Matky Boží, která sloužila jako farní kostel před výstavbou bítýšského kostela sv. Jakuba roku 1481. Svou polohou na soutoku Svratky a Bílého potoka byla hospodářským zázemím hradu a kvetlo zde hlavně mlynářské a hamernické řemeslo. Zajímavostí Bítýšky je, že sem v letech 1911–36 jezdila železnice z Kuřimi. Roku 2018 získala V. Bítýška status města.
Dva kilometry východně od centra za tzv. Dolním mlýnem se zvedají z roviny Boskovické brázdy strmé svahy. Je to místo, kde se řeka Svratka zakousla do Brněnské vrchoviny a vytvořila kaňon. Procházka po jejích březích nad hladinou Brněnské přehrady ke hradu Veveří je cestou učebnicí geologie i přírodní malebnosti. Na krátkém úseku zejména levobřežní formace se střídají různé typy skal – od načervenalých slepencových přes šedé vápence až po zrnité granodiority.

Kaple Matky Boží u hradu Veveří

U tří křížů

Veverská Bítýška

Břenčák

Každý z těchto útvarů pak vytváří odlišné podmínky pro rozvoj vegetace i fauny.
Slepencové skály **přírodní rezervace Břenčák** zdobí druhy teplomilné – dříny, růže, rozrazily, lilie či dymnivky. To vápencový ostrůvek **přírodní památky Na skalách** hostí doubravu např. s brambořík nebo medovníky. Traverz skalami po žluté značce úzkou pěšinou považuji za jednu z nejhezčích pasáží. Ale opravdu by ji měli cyklisté přenechat pěším.
V prvním zákrutu pod hradem Veveří vytvořila řeka na protějším břehu mírný svah osamocené květnaté louky – **přírodní památka Junácká louka**. Pod loukou překročíme hladinu přehrady lávkou pro pěší a cyklisty. Ta je na tomto místě už historicky třetí z roku 2003. Od přístavu pod hradem vede k parkovišti a na hrad Veveří upravená stezka vyhýbající se silnici. O hradě samotném více na str. 8.
Návrat do Bítýšky můžeme zvolit po pohodlnějším pravém břehu. Nad skalními svahy **přírodní rezervace Krnovec** a přes chatovou osadu **Mečkov** sejdeme až k hrázi oddělující tok řeky od rozsáhlého jezera, které po naplnění přehrady zatopilo bahnitou sníženinu. Dnes jde o významný mokřad, o jehož někdejším vysušení už nemůže být ani řeč.

8 OKOLO KUŘIMSKÉ OBORY — 20 km

Výchozí místo: hrad Veveří

Cílové místo: Cyklistická – přístav

Náročnost: střední

Typ kola: trekové

Trasa: Parkoviště pod hradem Veveří – Junácká louka (1 km) – U Tří křížů (3,5 km) – Moravské Knínice (8 km) – Jinačovice (12 km) – Rozdrojovice (16 km) – přístav lodní dopravy Cyklistická (20 km)

Brněnská přehrada je v očích obyvatel moravské metropole něco jako domácí rekreační revír. Její vody však zatopily hlubokou skalnatou rokli, takže okolí je velmi atraktivní a přírodní kouzlo lesů a skal skýtá řadu výletních možností víc než jen vodní hrátky.
Komplex lesa okolo vrcholu Trnůvka nad levým břehem přehrady je součástí **obory** s daňčí a černou zvěří. Ta je tu už od 17. století, obnovena po r. 1965. Pro cyklisty nemá vjezdy, proto ji v tomto výletu pouze obkroužíme. Naším východiskem bude **hrad Veveří**, příp. parkoviště pod hradem nebo přístav lodní dopravy, záleží, jak se na toto místo dopravíte.

Přehradu pod hradem překonáme po lávce a přes Junáckou louku se dáme lesní štěrkovou cestou. Není to nenáročná trasa, stoupání a klesání nelze podcenit. Přesto tu najdeme dva atraktivní body – odbočka k vrcholkům skal **Břenčák** poskytne skvělé výhledové místo. O kus dál křížíme cestu ke **Třem křížům**, známému poutnímu místu nad Chudčicemi. Nachází se zde **kaple Panny Marie Pomocnice** nad pramenem pitné vody.

Brněnská přehrada

Moravské Knínice – kaple

Nádvoří hradu Veveří

Lesní cestou okrajem obory dosáhneme cyklostezky do Mor. Knínic. Ta vede po náspu **bývalé železnice** Kuřim – Veverská Bítýška, která v letech 1911 až 1936 procházela Knínicemi a Chudčicemi jako tzv. kaolínka. Po trase potkáme připomínky na tuto zaniklou železnici např. v podobě vagónu. Moravským Knínicím dominuje běloskvoucí gotický **kostel sv. Markéty**. Nad vsí pak poeticky situovaná oktogonální **kaple sv. Cyrila a Metoděje** z roku 1862, odkud přehlédneme celé okolí.
Cestou do **Jinačovic** a Rozdrojovic opakovaně křížíme **nedostavěné mosty** plánované tzv. Hitlerovy dálnice Vídeň –Vratislav. Za zastávku v Jinačovicích stojí zdejší **Statek** s řadou zvířecího obyvatelstva, ale i kavárnou. K cestě na Rozdrojovice můžeme využít kus nové cyklostezky, ze které odbočíme na silnici. Ta je frekventovaná, proto rychle pryč z ní a raději zhlédnout místní **Řemeslný pivovar Rojc**.
Přes chatovou oblast dospějeme k přehradě u tzv. Osady. Kdo chce ještě chvíli šlapat, užije si cestu nad vodní hladinou až do zastávky Cyklistická. Tady už doporučujeme sednout na loď.

Vstup do obory Kuřim

1 RODINNÁ NAUČNÁ STEZKA

Klucanina, Tišnov
studanka.tisnov@gmail.com
GPS: 49.3505028N, 16.4376531E
celoročně v provozu
www.studanka-tisnov.cz

1,2 km dlouhá stezka od parkoviště pod Klucaninou na rozhlednu. Třináct interaktivních zastavení a prvků je koncipováno, aby zajímavým a poutavým způsobem přibližovalo les a přírodu Tišnovska i pro nejmenší děti.

2 LANOVÝ PARK LELEKOVICE

K Hasičce, 664 31 Lelekovice
GPS: 49.2902233N, 16.5769236E
celoročně otevřeno
www.lelekovice.cz

Sportovní areál u hasičky v Lelekovicích zaujme vedle hřiště s umělou trávou především okruhem nízkých lanových překážek, asfaltovým pumptrackem, cvičebními stroji workout zóny a dalšími dětskými herními prvky v sousedství cyklostezky a potoka Ponávky.

6 RYBÁŘSKÝ AREÁL NEDVĚDICE

Nedvědice 434 (bývalé koupaliště), **592 62**
tel. 731 009 035, homolka@cerstvy-pstruh.cz
GPS: 49.4658553N, 16.3372542E
otevírací doba dle aktuální situace na FB
www.cerstvy-pstruh.cz

Rybářský areál u Svratky se dvěma rybníky pro rekreační rybolov. Ideální pro začátečníky, bez povolenky i s instruktorem, k zapůjčení pruty, nástrahy, návnady. V areálu posezení, občerstvení i dětská zóna.

4 ZAHRADNÍ ŽELEZNICE DRÁSOV

Vinohradská 196, 664 24 Drásov
tel. 606 333 066, zdenekjobanek@seznam.cz
GPS: 49.3395197N, 16.4824089E
So–Ne: 12.00–17.00 (nutno ověřit)
www.zahradnizeleznicedrasov.cz

Provozní muzejní expozice úzkorozchodných železnic o rozchodu 60 cm. Svezení replikami osobních vagónků z počátku minulého století po trati se sedmnácti výhybkami.

5 BÝKOVICKÉ HRADIŠTĚ

Býkovice 86, 679 71 Býkovice
tel. 516 437 360, urad@obecbykovice.cz
GPS: 49.4295731N, 16.5392144E
www.bykovice.cz

Palisádové hradiště na původním místě pradávné osady. Za první věží s mostem se nachází menší věž a velké dětské hřiště s lanovkou a také multifunkční hřiště na tenis, nohejbal a další sporty. Zázemí pro velké kulturní akce.

3 VIA FERRATY VÍR

Horolezecká chata Krabička ve Víru
Karasín 80, 593 01 Bystřice n. Pernštejnem
tel. 732 732 751, info@ledovastenavir.cz
GPS: 49.5595511N, 16.3107208E
ferraty volně přístupné
půjčovna a obč. Pá–Ne: 15.00–20.00
www.ledovastenavir.cz

Tři lezecké cesty zajištěné ocelovým lanem a železnými stoupacími prvky. NUTNÉ jisticí vybavení!

7 ADVENTURE GOLF TIŠNOV

Mlýnská 377, 666 01 Tišnov
tel. 515 532 506, restaurace@tisnovskarychta.cz
GPS: 49.3476639N, 16.4202117E
Po–Ne: 11.00–22.00
www.tisnovskarychta.cz/adventure-golf

Minigolfové 18jamkové přírodní hřiště pro zábavu i soutěživost všech generací na čerstvém vzduchu a v hezkém přírodním prostředí najdete v centru Tišnova, v sousedství restaurace a penzionu Tišnovská rychta.

8 STATEK JINAČOVICE

Jinačovice, 664 34 Jinačovice
tel. 773 010 976, 774 256 206
info@statekjinacovice.cz
GPS: 49.2619850N, 16.5295936E
Út–Ne: 10.00–19.00
www.statekjinacovice.cz

Rodinná kozí farma s produkcí mléčných výrobků a kosmetiky. Výletní místo pro rodiny s mobilní kavárnou, ohradami se zvířátky a dětským koutkem.

9 BIKEPARK TIŠNOV

parkoviště pod Klucaninou, Tišnov
GPS: 49.3515322N, 16.4384039E
celoročně v provozu
www.tisnov.cz

Bikepark u cyklostezky na Železné skýtá 213 m dlouhou mini BMX dráhu a 85 m dlouhý pumptrack. V sousedství workout zóna, dětské herní prvky a počáteční interaktivní tabule Rodinné naučné stezky na Klucaninu.

10 RANČ OLIVER

Iveta Stráská, Kuřim
tel. 773 592 323, info@rancholiver.cz
GPS: 49.3122125N, 16.5299961E
celoročně na tel. domluvu
www.rancholiver.cz

Malý ranč sídlící od roku 2016 za ulicí U Stadionu u cyklostezky na Zlobici. Nabízí vyjížďky na koních do přírody, svezení malých dětí na ponících, organizuje příměstské tábory, dětské kroužky i focení s koňmi.

11 NAUČNÁ STEZKA KUŘIMSKÁ HORA

Kuřimská hora, Kuřim
GPS: 49.2956867N, 16.5388661E
celoročně volně přístupná
www.lesymb.cz

Naučnou stezkou s deseti zastaveními zaměřenými na faunu a flóru lesa provádí mravenec Lesík. Stezka je bohatě vybavena interaktivními prvky a bude se líbit především menším dětem. Specialitou jsou tzv. ptačí pozorovatelny.

12 AREÁL U MRAVENCE LESÍKA

Ivanovice 76 (Jinačovice 254), 664 34
tel. 601 175 484, spirudova@lesymb.cz
GPS: 49.2569489N, 16.5579392E
Út a Čt: 10.00–17.00
www.umravence.cz

Herní areál s naučnou stezkou Mravencovo putování za poznáním (700 m). Originální interaktivní prvky na deseti stanovištích představují život v lese, svět myslivosti a zpracování dřeva, včetně výhledu na krmelec.

Živý region Tišnovsko

Mapa lokálních producentů vznikla v týmu Hnutí DUHA a Impact Hub, v rámci projektu Živý region, ve spolupráci s MAS Brána Vysočiny a za podpory města Tišnova. Nabízí zájemcům a zájemkyním z řad široké veřejnosti návštěvu místních farem, kde si mohou přímo zakoupit výpěstky a zpracované produkty. Zároveň skýtá tipy na výlety po zdejších přírodních a kulturních zajímavostech – samozřejmě ve spojení s tišnovskými (nejen) farmami a nákupem ze dvora. Více o projektu najdete na zivy-region.cz.

1 Za krásami Tišnova

Město Tišnov leží zhruba 20 km severozápadně od Brna a do této výchozí „brány Vysočiny" se dostanete pohodlně vlakem. V Tišnově je několik kaváren a restaurací, které stojí za návštěvu. Město pořádá řadu kulturních a společenských aktivit, aktuální program naleznete v kalendáři na webu města.

Navštívit zde můžete sobotní sezónní „farmářské trhy" na tišnovském náměstí (nám. Míru), kde můžete nakoupit regionální produkce z Jihomoravského kraje a Vysočiny. Lokální produkci, ale také produkty v biokvalitě. naleznete v lokálním bezobalovém obchůdku **„Tišnovská spižírna"** na Brněnské ulici 231 v centru města, která má otevřeno ve všední dny a v sobotu dopoledne. Tišnovskou raritou je Koželužská ulička, zapsaná v knize českých rekordů jako nejužší v republice.

Tišnov je oblíbeným místem pro výlety do krásné přírody, která město obklopuje. Přímo z náměstí je vidět hora Květnice, která je dominantou Tišnova, a vede zde naučná stezka až na její vrchol. Určitě stojí za to se pokochat vyhlídkou z tohoto vrcholu na město a okolí. Květnice je také přírodní památkou se vzácnými druhy rostlin a živočichů, ale také výskytem vzácných nerostů (ametyst, fluorit).

Na úpatí Květnice nalezneme Královu jeskyni, která je otevřena příležitostně, většinou při pořádání mineralogických setkání v Tišnově. Stálou expozicí minerálů se můžete pokochat v tišnovské Galerii Patriot. Navštívit můžete také Tišnovské muzeum se stálou expozicí o historii města a okolní přírodě a zhlédnout sezónní výstavy. Přírodní scenérie a výhledy do krajiny můžete také pozorovat z vrcholu Klucanina, kde se nachází stejnojmenná rozhledna a naučná stezka s herními prvky pro nejmladší děti. Za návštěvu stojí také zdejší **Řeznictví-uzenářství Jůza** ze sousední obce Březina, které má v Tišnově na Brněnské ulici prodejnu. Ruční výroba uzenářských výrobků, vysoký podíl masa ve výrobcích bez náhražek, uzení dřevem a tradiční postupy jsou zárukou nezaměnitelné chuti masných a uzenářských výrobků.

Za poskytnutí fotografií moc děkujeme Andree Košťálové, Elišce Novákové ze Ze Stodoly a Ondřeji Švandovi z Rohozeckého dvora. Ilustrační fotografie: Jana Kloučková Kudrnová; archiv; Kateřina Říhová – Vlastní dílo, CC BY-SA 4.0, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=70930657 (Porta Coeli).

2 Objevte farmu s bioprodukty

Pouhých 5 km od Tišnova naleznete rodinnou **Ekofarmu Nelepeč,** kde funguje sdílená samoobslužná prodejna lokálních producentů. Ekofarma Nelepeč produkuje a nabízí biomléko a mléčné bioprodukty (sýry a lahodné mléčné dezerty – tzv. Tučibomba, jogurtový krém s mléčnou čokoládou a slaným karamelem, je oceněna značkou Regionální potravina JMK). Z Nelepče se můžete vydat na některý z okolních vrcholků, buď starou ovocnou alejí k vrcholu Pasník, nebo na protější stranu, do lesů v okolí rozcestníku Nad Nelepčí.

3 Do Drásova za včelami a ovcemi

V Drásově najdete rodinnou **Farmu Podal,** kde pěstují zeleninu – česnek, brambory, cibuli, dýně, zelí, řepu, melouny, kmín a mák. V obci je možné navštívit areál Zahradní železnice Drásov, jít vycházkou k přírodní památce Malhostovické kopečky nebo přírodní památce Zlobice s dominantou vyhlídkové věže. V přírodním areálu Zlobice jsou oplocené ohrady se šetrným chovem ovcí a koz. V nedaleké Kuřimi naleznete včelařskou **farmu Vozdeckých.** Rodinné včelařství nabízí med, včelí produkty a potřeby pro včelařství.

4 Kolem kláštera

V Předklášteří u Tišnova můžete kromě zdejších cukráren navštívit Podhorácké muzeum se 4 stálými a dalšími sezónními expozicemi. Nebo se vypravit do areálu gotického kláštera Porta Coeli (Brána nebes), kde se při prohlídce seznámíte s nejzajímavějšími místy – např. románsko-gotická bazilika Nanebevzetí Panny Marie se slavným portálem. V areálu kláštera se nachází společnost **Biouhlírna, s r.o.**, která se zaměřuje na výrobu a prodej biouhlu a zařízení na jeho výrobu, včetně dřevěného uhlí pro domácí grilování. V zahradě kláštera pěstují čerstvé květiny, kterým se věnují **Květiny Planté**. Z vlastně vypěstovaných květin nabízí kytice, výzdobu komerčních prostor i kusový prodej řezaných květin. Můžete navštívit květinářství, nebo si objednat kytici se zavážkou až k zákazníkovi přes e-shop. V sousedství kláštera se nachází **Klášterní pivovar Porta Coeli, a.s.**, kde se můžete občerstvit nebo účastnit prohlídky provozovny s ukázkou výroby vaření piva. Projdete-li kolem zdejšího lyžařského areálu Klínek, dostanete se k vyhlídkovému místu s altánem zvanému Vokounova vyhlídka, odkud se můžete pokochat panoramaty Tišnova a okolí.

↑ Nové Město na Moravě
↑ Bystřice nad Pernštejnem
7
Strážek
SALMOFARM
Pernštejn
Nedvědice
Olší
Doubravník
Borač
Zahrada Ždárec
Ždárec
Vidonín
8
Heřmanov
← Křižanov
5
Říkonín
Kaly
Náčelník Cider
Štěpánovice
Pavel Karmazín
Lubné
Ekofarma Zelené údolí
Farma kala
Dolní Loučky
4
Předklášteří
Kuřimské Jestřabí
Kláštérní pivovar
Plante
Nýhov
Bylinné produkty
Kuřimské Nové Ves
Ekofarma Nelepeč
2
Cidrarie Petr a Jan Švejnohovi
Nelepeč-Žernůvka
Řeznictví-uzenářství Jůza
Katov
Křižínkov
Úsuší
Křižanov
Vohančice
Deblín
Ekofarma Deblín
Pejškov
Heroltice
Svratislav
Biofarma Machovi
Velká Bíteš
Maršov
SZP Pavel Jebášek
Bílý potok
Lažánky
Veverská Bitýška
Přístav

↑Lysice
↑Svitavy
Býkovice
Porčův mlýn
Černá Hora
Bořitov
SZ Crhák
Brťov-Jeneč
Bukovice
Kozárov
Babylon
Rašov
6
Rohozecký dvůr
Rohozec
Lomnice
Farma Brusná
Brusná
Šerkovice
Řepka
Jamné
Hájek
Lomnička
9
Květnice
Železné
Tišnov
1
Klucanina
Prima kytky
Všechovice
Skalička
Farma Podal
Tišnovský Stonehenge
MS Včelařská cesta medu
EV4 Tišnovsko
Drásov
3
Blansko
Nuzířov
Lipůvka
Čebínka
Malhostovice
Hradčany
Malhostovická pecka
Zlobice
Drásovský Kopeček
Čebín
Sentice
Pivo Krasar
EV4 Tišnovsko
Chudčice
Včelařská farma Vozdečtí
Kuřim
Online mapa

5 Zažijte umění, samosběr i agroturistiku

V Rojetíně můžete navštívit galerii výtvarnice Martiny Fialové. V sousední obci Lubné si v mlékomatu můžete zakoupit čerstvé mléko od místního zemědělce **Pavla Karmazína,** zeleninu zas na **Farmě Kala,** kde kromě sezónní zeleniny a samosběrů (např. česneku) nabízí i vejce či drůbež. V sousedním Žďárci je **zahrada Naděždy Bočkové,** kde nakoupíte květiny, zeleninu, sazenice a zahrádkářské potřeby. Výlet můžete doplnit o nákup domácích sirupů a produktů z bylin, které byly oceněny Regionální značkou originální produkt od **Andrey Košťálové** v Katově.

Pokud toužíte po zážitcích v podobě agroturistiky, pokračujte do Heřmanova. Na okraji obce se nachází **Ekofarma Zelené údolí** s nabídkou zážitkové agroturistiky. Rodinná farma chová ovce, skot, věnuje se farmovému chovu jelena evropského a daňka skvrnitého a chovu ryb. Na farmě se lze ubytovat ve srubu, zapůjčit si sportovní vybavení nebo koupit rybářskou povolenku. Farma nabízí k prodeji vejce, maso (drůbeží, jehněčí, zvěřina), včetně biohovězího ve formě 10kg, 15kg nebo 20kg balíčků. Z Heřmanova se vypravte na pěší výletní okruh, který vás provede po naučné stezce Svatá hora.

6 Zámecký výlet do mlýna a sýrárny

Město Lysice je známé především skvostným zámkem a zámeckou zahradou. Nedaleko se nachází Porčův mlýn s expozicí o mlynářském řemesle, s dobovou obrazárnou a sbírkou starých zemědělských strojů na dvoře. Dále směrem k Tišnovu je obec Rohozec, kde najdete rodinnou **farmu a sýrárnu Rohozecký dvůr**. Malé hospodářství fungující v režimu ekologického zemědělství s chovem krav plemene jersey a brown swiss nabízí mléko, sýry a mléčné produkty vlastní výroby. Prodej ze dvora je umožněn prostřednictvím prodejní lednice.

Reportáž o Živém regionu Tišnovsko

7 Do Mitrova na statek, za medem i farmářskými trhy

Mitrovský dvůr se nachází u obce Strážek. V areálu rodinné farmy v režimu ekologického zemědělství se nachází farmářská prodejna a steaková restaurace, kde připravují pokrmy ze surovin Statku Mitrov a sezónních surovin lokálních farem.

V prodejně můžete pořídit vyzrálé hovězí maso plemene Aberdeen Angus, dále jehněčí a vepřové maso, drůbež, vejce, širokou nabídku masných výrobků a další produkty z regionu. Statek pořádá také mitrovské farmářské trhy s nabídkou vlastní produkce a zejména bioproduktů z regionu (med, zelenina, vejce, sýry, bylinky, koření, sazenice).

8 Ze stodoly za mravenci

Na výlet v okolí Křižanova na Vysočině se můžete vypravit třeba do malé vísky Jívoví, kde se nachází rodinné hospodářství **Ze Stodoly.** To se zaměřuje na produkci lisovaných panenských olejů, v nabídce naleznete olej lněný, makový a řepkový. Na Křižanovsku je spousta rybníků, kde můžete relaxovat nebo si dopřát aktivní odpočinek. Zážitkem je výlet po naučné stezce Šebeň u obce Jívoví, kde se nachází stovky mravenišť mravence pospolitého. Celkem deset zastavení na stezce přibližuje život mravenců.

9 Kolem tee-pee a koz k pohádkovým výhledům

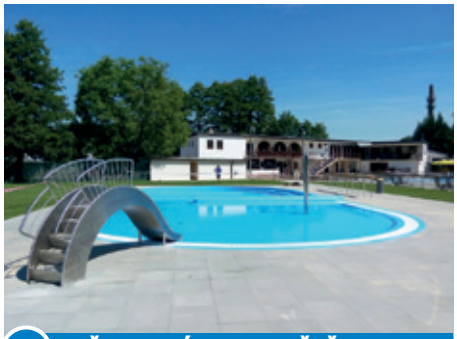
Výlet do Rájce-Jestřebí si můžete zpestřit návštěvou **Farmy U Slouků,** která je vzdálena 1 km od zdejšího zámku. Farma nabízí nákup ze dvora, zejména prodej vajec, masa a uzenin vlastní produkce, mléčných výrobků a sýrů a sezónně také zeleniny.

Zážitkový areál farmy nabízí ubytování v tee-pee, zázemí pro hry dětí na hřišti, posezení s možností grilování a ukázku chovu domácích hospodářských zvířat.

Vedle Rájce-Jestřebí se nachází na okraji Moravského krasu obec Karolín, kde můžete navštívit malou certifikovanou **Farmu Amálka**, která se zaměřuje na chov koz a nabízí prodej ze dvora zpracovaných produktů (jogurtů a sýrů) z kozího mléka. Pěší výlet do Karolína je jedinečným zážitkem, kde budete procházet polní cestou s výhledy do krajiny a zavítáte také do lůna přírody Moravského krasu, kde část trasy vede lesem a kolem rybníku na okraji obce.

ŽIVÝ REGION · BRÁNA VYSOČINY · TIŠNOV · IMPACT HUB · Hojnost, z. s. · Hnutí DUHA

KDE SE VYKOUPAT

1 TIŠNOVSKÉ KOUPALIŠTĚ

U Střelnice 366, 666 01 Tišnov
tel. 775 868 960, spravci@tisnov.cz
GPS: 49.3389703N, 16.4204883E
Ne–Čt: 9.00–20.00
Pá–So: 9.00–21.00
www.tisnov.cz

Travnatý letní areál tvoří plavecký bazén 50×20 m, dětské brouzdaliště, dětský koutek, hřiště pro plážový volejbal a další. Šatny a občerstvení. Vstupné.

2 KOUPALIŠTĚ V DRAHONÍNĚ

Drahonín, 592 61, dolní část obce
tel. 725 597 506, obec@drahonin.cz
GPS: 49.4113953N, 16.2786483E
Po–Ne: 14.00–20.00
www.drahonin.cz

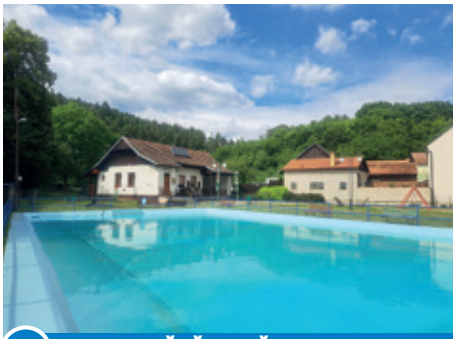
Dětské brouzdaliště, bazén o rozměru 25×12 m s chemickou úpravou vody. Kolem bazénu jsou k dispozici travnaté pláže, občerstvení a sociální zařízení. Vedle koupaliště je sportovní areál.

3 KOUPALIŠTĚ AZURO

Lesní Hluboké 514/2, 664 83
tel. 775 981 755, jidelna@lunchservisvb.cz
GPS: 49.2697792N, 16.3062439E
Po–Ne: 10.00–20.00
www.azuroareal.cz

Požární nádrž 22×25 m s azurově čistou vodou s filtrací. Víceúčelové asfaltové hřiště, dětské atrakce, stánek s občerstvením a sociální zařízení spolu s přístřeškem. Vstupné.

4 KOUPALIŠTĚ LUBĚ

Lubě, ev. č. 6, 679 21
tel. 534 002 124, ou.lube@seznam.cz
GPS: 49.3959111N, 16.5249497E
Po–Ne: volně přístupné
www.obeclube.cz

Požární nádrž slouží jako koupaliště s travnatým areálem. V zázemí se nachází Hospoda U Koupaliště a WC. V sousedství sportoviště a dětské hřiště.

5 POŽÁRNÍ NÁDRŽ V BĚLČI

Běleč-Křeptov, 679 23
na sever od centra obce směrem na Křeptov
tel. 732 979 153, belec@seznam.cz
GPS: 49.4385033N, 16.3796269E
Po–Ne: volně přístupné
www.belec-kreptov.cz

Nově opravená požární nádrž přes léto využívaná jako koupaliště s filtrací. V zázemí stánek s občerstvením. Pro děti brouzdaliště a prolézačky. Vstupné dobrovolné.

6 POŽÁRNÍ NÁDRŽ VE ZHOŘI

Zhoř, 679 23, na sever od centra obce
tel. 733 552 810, obec@zhor-bv.cz
GPS: 49.4154767N, 16.4787575E
Po–Ne: volně přístupné
www.zhor-bv.cz

Nově opravená požární nádrž přes léto využívaná jako koupaliště. V zázemí přístřešek, dětské hřiště a prolézačky. Příjemné přírodní prostředí.

7 WELLNESS KUŘIM

Sportovní 1082/1, 664 34 Kuřim
tel. 541 420 240, info@wellnesskurim.cz
GPS: 49.3099136N, 16.5335922E
Po–Pá: 6.30/8.00–21.00
Pá–So: 9.00–21.00
www.wellnesskurim.cz

Moderní aquapark s vnitřními i vnějšími bazény, tobogánem, parními saunami nebo vířivou lázní. Včetně restaurace, fitness a regeneračních procedur. Vstupné.

8 HÁLŮV MLÝN

Lažánky 42, 664 71 Lažánky
tel. 776 011 132, haluv.mlyn@seznam.cz
GPS: 49.2635803N, 16.3668383E
Po–Ne: volně přístupné
www.haluvmlyn.cz
www.vaverkuvmlyn.cz

Rekreační středisko v údolí Bílého potoka nabízí v letních měsících venkovní bazén 25×15 m, hřiště a travnatý areál. Občerstvení v restauraci. Vstup zdarma.

9 POŽÁRNÍ NÁDRŽ V LAŽANECH

Lažany 132, 679 22 Lažany
tel. 727 927 618, obec@obeclazany.eu
GPS: 49.3588658N, 16.5528553E
Po–Ne: volně přístupné
www.obeclazany.eu

Požární nádrž, přes léto využívaná jako koupaliště. V zázemí se nachází WC, občerstvení, prolézačky pro děti, beachvolejbalový a tenisový kurt. Vstup zdarma.

10 SPORTOVNÍ AREÁL SKALIČKA

Skalička ev. č. 1, 666 03 Tišnov
tel. 603 532 355, obec.skalicka@post.cz
GPS: 49.3570939N, 16.5170631E
Po–Ne: 8.00–22.00
www.obec-skalicka.cz

Požární nádrž ve Skaličce adaptovaná jako venkovní bazén 23×32 m a brouzdaliště. Sportovní areál s hřištěm na tenis nebo nohejbal a občerstvením. Vstup za poplatek.

11 POŽÁRNÍ NÁDRŽ V ROHOZCI

Rohozec, 679 23, na východním okraji obce
tel. 549 427 008, obec.rohozec@cbox.cz
GPS: 49.3896031N, 16.4873400E
Po–Ne: volně přístupné
www.rohozec.cz

Požární nádrž přes léto využívaná jako koupaliště s filtrací. V sousedství sportovní a dětské hřiště. V zázemí občerstvení. Vstup zdarma.

11 NÍHOVSKÝ RYBNÍK

Níhov, 1 km západně od obce
obec@nihov.cz
GPS: 49.3440539N, 16.2424514E
Po–Ne: volně přístupné
www.nihov.cz

Nejmalebnější z rybníků na potoce Halda uprostřed lesa v příjemné přírodní rekreační zóně. U hráze rybníka stánek s občerstvením. Vstup zdarma.

LOMNICE A ČERNÁ HORA

Malebné historické městyse ležící na důležitých místech pomezí Českomoravské vrchoviny a jihu Moravy.
Lomnici s málo narušenou barokní urbanistickou dispozicí a napěchovanou architektonickými památkami najdeme v krajině Sýkořské vrchoviny pod jižními svahy nejvyšší hory Tišnovska. Městská památková zóna zahrnuje historické jádro a zámek na návrší, obtékané ze tří stran hlubokými údolími potoka Besénku. V sousedství pak druhá polovina městečka tvoří bývalou židovskou čtvrť.
První písemná zmínka řadí Lomnici do r. 1281, kdy již lomnický hrad patřil šlechtickému rodu Tasovců neboli pánům erbu křídla. Za svou jedinečnou architektonickou podobu ovšem městys vděčí rodu Serényi. Velkolepá barokní přestavba dala v 17. stol. náměstí vévodící barokní **chrám Navštívení Panny Marie** architekta Giovanniho Pietra Tencally. Protějškem kostela je **radnice** s věžovým průčelím. Podélná osa náměstí spojuje **pivovar** (dnes opět fungující minipivovar Genius Noci) se sochou Gambrina a **Panský dům** (restaurace). V místě křížení obou os stojí **morový sloup** z r. 1709.
Zámek je renesančně přestavěný raně gotický hrad. V jeho dispozici se zachovala cenná gotická hradní kaple sv. Františka a renesanční arkády nádvoří.

Zámek Lomnice

Pivovar v Lomnici

Synagoga

Židovský hřbitov

Lomnice

Dnes prochází postupnou rekonstrukcí. Čtvercové náměstí Židovské čtvrti zdobí jednoduchá barokní **synagoga** (dnes výstavní a kulturní síň). **Židovský hřbitov** s množstvím starých náhrobků je nedaleko nad údolím potoka.
Černá Hora na důležité stezce z Brna do Kladska je také zmiňována roku 1281. Dnes je středobodem areál pivovaru, který se může pyšnit titulem nejstaršího doloženého a dodnes fungujícího na Moravě.
Výrazným bodem panoramatu městečka je vrch Paseka (údajně ona „černá hora"). Renesanční **zámek** na ní vznikl přestavbou gotického hradu rodu pánů Černohorských z Boskovic. Od roku 1945 je v majetku státu a sídlí zde Domov pro seniory. Přístupný je **lesopark** s **křížovou cestou** a **kaplí sv. Rodiny** na vrcholu.

Zámek Černá Hora

Pivovar Černá Hora

1 ZÁMEK LOMNICE

Lomnice 35, 679 23
lydia.thienen@thienen.cz
GPS: 49.4045689N, 16.4160081E
letní sezóna – v plánu prohlídkové okruhy
www.thienen.cz

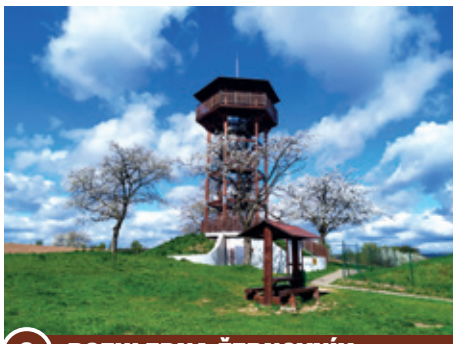
Renesančně a barokně přestavěný původně gotický hrad v majetku potomků rodu Serényi a Thienen. V rámci postupné rekonstrukce je plánováno zpřístupnění interiérů a zámecké gotické kaple sv. Františka.

2 PORČŮV MLÝN

Býkovice 25, 679 71
tel. 725 378 809, info@utrivolu.cz
GPS: 49.4284136N, 16.5327478E
Po–Pá: 10.00–12.00; 13.00–16.00
So–Ne: 10.00–12.00; 13.00–16.00
www.porcuvmlyn.cz

Dochovaný historický funkční vodní mlýn ze 16. století je ve zrekonstruované podobě přístupný pro komentované prohlídky a další zázemí pro vaše akce.

3 ROZHLEDNA ŽERNOVNÍK

návrší Na Skalkách (453 m), jižní okraj Žernovníku
GPS: 49.4051506N, 16.5405389E
Po–Ne: volně přístupné
www.zernovnik.cz

12 m vysoká dřevěná šestiboká nástavba bývalého vodojemu z r. 2014. Na stavbu bylo použito modřínové dřevo a ocelové spoje. 63 schodů vede na krytý ochoz pro 30 osob, odkud uvidíte Boskovicko, Jeseníky nebo Pálavu. Rozhledna je celoročně volně přístupná.

4 PIVOVAR ČERNÁ HORA

Nám. U Pivovaru 3, 679 21 Černá Hora
tel. 538 765 111, exkurze@pivovarch.cz
recepce@hotelsladovna.cz
GPS: 49.4152208N, 16.5821586E
Po–Ne: exkurze po domluvě
Po–Ne: restaurace 11.00–23.00
www.hotelsladovna.cz

Nejstarší pivovar na Moravě s možností exkurze do provozu. V bývalé sladovně restaurace a hotel.

5 U ZVĚŘINŮ & ZAHRÁDKA AHOJ

Žernovník 10, 679 21 Žernovník
tel. 723 748 557, zernovnik@seznam.cz
GPS: 49.4059944N, 16.5442028E
Po–Pá: 14.30–21.00
So–Ne: 11.30–21.00/20.00
www.ahojz.cz

Stylový venkovský hostinec, v letním období s mezi cyklisty velmi populární cyklistickou občerstvovací zahrádkou Ahoj. Na dohled od žernovnické rozhledny.

6 BABYLON KOZÁROV

Kozárov 54, 67971
tel. 775 948 425
rozhledna.babylon@seznam.cz
GPS: 49.4438683N, 16.4635531E
So–Ne: 13.00–18.00
Rozhledna-Babylon-Kozarov

42 m vysoká telekomunikační věž s vyhlídkovou plošinou 24m nad zemí. Výhledy na část Českomoravské vrchoviny, Pálavu i vzdálenější Jeseníky a Orlické hory.

7 OD PRAMENE LUBĚ 16 km

Výchozí místo: Zhoř

Cílové místo: Malhostovice

Náročnost: lehká

Trasa: Zhoř – pramen (1 km) – Bukovice (3 km) – Lubě (7 km) – Ve Žlebě (10 km) – Skalička (13 km) – Malhostovice (16 km)

Říčka Lubě je známá a její romantické a přírodní údolí na středním toku velmi oblíbené. Ale navštívili jste někdy její pramen? A co se takhle projít po (skoro) celé délce jejího toku? Liniový výlet s využitím IDS dopravy na Tišnovsku nás provede po šňůrce zajímavých míst.
Linka 332 nás vyveze do **Zhoře**, jedné z nejmenších osad Tišnovska. Zde se hned na úvod horkého dne můžete svlažit v nově zrekonstruované požární nádrži. K prameni Lubě, která Zhoří jako první vsí protéká, je totiž odtud jen 1 km. Ten ujdeme směrem na tzv. Staré Rašovy, kde stávala nejstarší hornická osada Rašov u místních stříbrných dolů. Lubě pramení na loukách pod lesem.
Na další cestu je nejlepší se vrátit stejně do Zhoře a pokračovat polní cestou k **Bukovici**. Snad tu bude časem vyznačena i turistická trasa k **rybníku Pod Myšníkem**, který je jediným, co Lubě plní. Dále zamíříme starou polní cestou nad bukovickými rybníky do lesa, kde na jeho okraji mineme kamenný stůl. Cesty míří stále rovně do údolí, kde končí u potoka. Tady je potřeba trochu fištróna a skoro neznatelnou pěšinou se dostaneme na protější svah, kde naváže nová cesta směrem do osady **Lubě**.

Cesta medu

Pramen Lubě

Obec Lubě

V hlubokém údolí zaklesnutá obec **Lubě** hovoří o malebnosti celého koutu. Stojí za to, vydat se i přes drobné brody po proudu k místnímu přírodnímu unikátu, skalní věži **Krkatá bába**. Ač už jde dle legendy o zkamenělou čarodějnici, stařenu nebo nevěstu, slepencová skála je tak zajímavá, že je známa již tisíc let.

Malhostovické cyklostezky

Krkatá bába

Nad rozcestím Ve Žlebě se kdysi vypínal malý hrádek **Újezdský**, dodnes však z něj zůstaly jen valy. Na cestě kolem klikatícího se toku je nutno podotknout, že ne všude se přes vodní tok klenou lávky. I tak se dostaneme až do Skaličky, kde nás uvítá začátek **Cesty medu – Naučné včelařské stezky**.
Kdo neukončí výlet na místním koupališti, může naučnou stezkou pokračovat úsekem **V luzích** až do **Malhostovic**. Tady romantická cesta kolem Lubě, která se dál vine už jen polními tratěmi, končí. Vrátit se můžete autobusem.

8 BESÉNEK A SÝKOŘ 23 km

Výchozí místo: Lomnice, nám.

Cílové místo: Lomnice, nám.

Náročnost: střední

Typ kola: horské, trekové

Trasa: Lomnice – Žleby (5 km) – Brumov (8 km) – Skorotice (14 km) – Křížovice (16 km) – Běleč (19 km) – Ochoz (20 km) – Lomnice (23 km)

Údolí jednoho z populárních vodních toků Tišnovska – Besénku je známé jen z jedné poloviny. Sledujeme-li tento tok až skoro k pramenům, dostane nás vysoko do krajiny. Kratší okruh v kopcovité krajině horního Lomnicka je zaměřený především na zdejší přírodní krásy.
Cestu z Lomnice do horního údolí **Besénku** začneme na nám. Palackého, odkud se do žlebu s potokem spustíme buď romantickou uličkou Pod starou farou nebo se nabízí okořenit cestu návštěvou **synagogy** na Židovském náměstí a k potoku sjet okolo židovského hřbitova. Odtud už začíná méně známá část údolí místními nazývaná **Žleby**. Samotné osady s názvem Žleby sice potkáváme ještě o pár kilometrů dále výš v údolí, především tu ale narazíme na mlýny, pily a osamělé usedlosti. Ty zdobí prakticky celé údolí. U Osik zahlédneme ve stráni osamělý **kostel sv. Stanislava**, hradní kapli sousedního Zuzinova.
Silnička klikatící se kolem potoka nás po dlouhých kilometrech dovede až do **Brumova**. V horkém létě neminete **občerstvení Na Gruntě**, protože další kilometry vedou liduprázdnými Sýkořskými lesy. Kdo si vzpomene na loňský tip na pěší výlet **Tajemné Přibyslavice** **a sýkořské buky**, vstoupíme za Brumovem do komplexu lesů, kde ležela zaniklá ves Přibyslavice. Tak se ostatně dnes jmenuje i les (a potoční niva). Najdete i **Eliščinu studánku**, kde podle pověsti znějí zvony. Dnes celý masív v péči rodu Thienen-Serényi protínají zpevněné a asfaltové cesty vhodné i pro kolo. Přesto je namístě sledovat navigaci, jinak zde spolehlivě zablouditě.
Ve **Skoroticích** zaujme malebná náves se šindelem krytou kapličkou. To **Křížovice** jsou ještě odlehlejší, s krásnými výhledy do údolí Svratky, poeticky zapomenutý kout. Místo proslulé **Galerie z ruky**, působení sochaře Macháčka a jeho paní. Místo, kde se prvně pražila Křížovická káva. Odtud opravenou cestou sjedeme na nejnižší místo na trase, **Běleč**. I tady najdeme koupaliště a občerstvení na závěrečný úsek přes **Ochoz** a sedlo Široká. Malebný výhled na Lomnici od severu nás nakonec dovede zpět na náměstí. A třeba můžeme výlet zakončit návštěvou **zámku**.

Křeptov

Sutový les Míchovec

Galerie z ruky

Kostel sv. Stanislava

Lomnice

Eliščina studánka

ÚDOLÍ ŘEKY SVRATKY

Řeka Svratka na své cestě z Vysočiny vyhloubila údolí, které je koncentrací přírodních krás, historie i moderních příležitostí pro trávení volného času. My si všímáme úseku od hráze **vírské přehrady**, kde znovu vzkvétá cestovní ruch a sportovní příležitosti, přes perlu historie a gotické architektury, „hrad hradů" a jednu z nejkrásnějších hradních staveb střední Evropy – mramorový hrad **Pernštejn**, až po **Bránu nebes** a **Bránu Vysočiny** v jednom, Předklášteří a Tišnov.

Poklady kraje jsou přičítány pánům rodu **erbu zubří hlavy**, pánům z Medlova, předkům proslulých **Pernštejnů**. Ti jako první zakládají r. 1231 v **Doubravníku** rodinný augustiniánský klášter. Nad ložisky stříbrných rud v Štěpánovském rudním revíru pak hrad **Zubštejn**. Upomínka na dobu těžby stříbra a vzácných rud našla vyjádření i v malém muzeu **Cechhaus** a hornických kostelících v **Čepí** a **Švařci**.

Doubravník

Černvírský most

Hrad Pernštejn

Hrad Pernštejn je prvně uveden v r. 1285 a jeho majitelé se stali jedním z nejvýznamnějších šlechtických rodů. Hrad odolal všem válečným zkouškám, nikdy nebyl dobyt, a ani neztratil svou původní gotickou tvář. Poslední majitelé, Mitrovští z Mitrovic, areál obohatili o rozsáhlou barokní zahradu, nyní nově zrevitalizovanou.

Střediskem panství byl odedávna **Doubravník**, v němž postavili Pernštejnové v letech 1535–57 mimořádně krásný a nyní zrestaurovaný kostel Povýšení sv. Kříže v pozdně gotickém a renesančním slohu. Měl sloužit jako rodinná hrobka, posmrtný klid však zde nalezli spíše příslušníci rodu Mitrovských.

Městys **Nedvědice** získal střediskové postavení teprve s rozvojem textilního závodu a těžbou a zpracováním mramorů ve 20. stol. Významným místem regionu je **Černvír**. Kostel, původně románská rotunda, byl později přestavován. Pozornost upoutá dřevěný krytý most přes řeku Svratku z roku 1718.

Sportovní nadšenci pak míří do Víru, kde se nabízí možnosti **singletrailů** pro cyklisty a **via ferrat** pro skálolezce.

Údolí Svratky z Hraběcího stolku

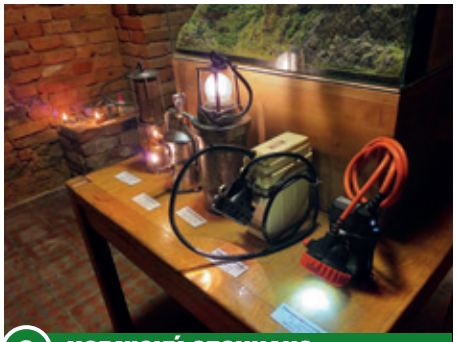
Via ferraty ve Víru

1 HRAD PERNŠTEJN

Pernštejn 13, 592 62 Nedvědice
tel. 566 566 101, pernstejn@npu.cz
GPS: 49.4509142N, 16.3182508E
Út–Pá, So–Ne: 10.00–17.00
www.hrad-pernstejn.eu

Nejproslulejší nikdy nedobytý moravský hrad se tyčí na skále nad městysem Nedvědice od 8. století. Čtyři prohlídkové okruhy provedou historií hradu i jeho pověstmi.

2 HORNICKÝ CECHHAUS

Štěpánov nad Svratkou 9, 592 63
tel. 604 600 923, cechhaus@email.cz
GPS: 49.5050694N, 16.3399342E
prohlídku je nutné objednat předem
Hornický cechhaus Štěpánov

Malé muzeum ve sklepení jednoho z nejstarších domů, s důrazem na hornickou historii a regionální geologii, Štěpánovském rudném revíru, dozvíte se více o těžbě stříbra, mědi a olova.

3 FANTASY MUZEUM & GALERIE

Černvír 30, 592 62 Černvír
tel. 603 927 099, fantasymuzeum@gmail.com
GPS: 49.4417572N, 16.3458269E
červenec + srpen St–Ne: 10.00–17.00
pro skupiny po tel. domluvě kdykoliv
www.fantasymuzeum.cz

Soukromé muzeum a galerie vystavuje plastiky a díla inspirovaná tvorbou Julese Vernea a mnoho dalšího. Přijďte se ponořit do světa fantazie.

4 FOREST RESORT

Vír 207, 592 66
tel. 566 566 111, hello@forestresort.cz
GPS: 49.5575264N, 16.3120458E
Po–Čt: 17.00–22.00
Pá–Ne: 12.00–22.00
www.forestresort.cz

Čtyřhvězdičkový hotelový resort v prvorepublikové vile s originálním ubytováním a restaurací. Protější Továrna Vír nabízí kavárnu a Infocentrum.

5 KAVÁRNA NA CESTĚ

Nedvědice 44, 592 62
tel. 776 561 084, kavarna.naceste@seznam.cz
GPS: 49.4568492N, 16.3351219E
Út–Ne: 10.00–18.00
Kavárna na cestě v Nedvědici

Nově otevřená kavárna nabízí výbornou kávu, něco k tomu – sladké, slané, zmrzlinu a to vše v příjemném klidném prostředí, family friendly, wi-fi, platba kartou, dog friendly, cyklisté vítáni.

6 OBČERSTVENÍ NA MLÝNĚ

Štěpánovice 27, 666 02
tel. 739 284 284, bomat@seznam.cz
GPS: 49.3738425N, 16.3868553E
Út–Ne: 16.00–22.00

Občerstvení v historické budově štěpánovického mlýna. Báječné zastavení na cestě, skvělá topinka, výborné pivo a pánové, kteří vedou občerstvení, jsou moc příjemní.

7 VÍRSKÉ VYHLÍDKY — 12 km

Výchozí místo: Vír

Cílové místo: Vír

Náročnost: střední

Trasa: Vír, parkoviště Továrna – Rossiho skála (0,7 km) – Klubačice (2 km) – Horymírka (5 km) – Hraběcí stolek (7,8 km) – parkoviště (12 km)

Obec **Vír v údolí Svratky** byla za první republiky ještě před vybudováním vírské přehrady jednou z prvních „mekk" turismu na Vysočině. Čas věci změnil, ale dnes zde znovu nacházíme řadu atraktivních příležitostí k turistice, sportu, ale i extrémním zážitkům. Vyrostly tu např. jedny z prvních via ferrat na Vysočině. Pokud ovšem nepatříte ke skálolezcům, vezmete za vděk tipem, jak na vrcholky vystoupat pohodlněji, turisticky. Vír je totiž unikátní koncentrací dechberoucích vyhlídek nad překrásným údolím řeky v kopcích.

Rossiho skálu pojmenovanou po brněnských majitelích vily postavené pod ní v roce 1932 zdobila vyhlídka už dříve. Obnova byla motivována odlesněním po kůrovcové kalamitě. Nabízí úchvatný výhled na Vír i celé údolí. Turisté se k vyhlídce dostanou po odlesněném svahu z kamenité sutiny. Stezka začíná u parkoviště za Forest Resortem, což je přestavěná vila rodiny Rossi.

To **Klubačice**, někdy nazývaná Daliborka nebo Vírská skalka, je známější a dlouhodobě navštěvovaná. Vypíná se přesně na protějším břehu řeky. Úzká vrcholová plošina se nachází necelých 100 metrů nad řekou a nahoře je opatřena bezpečnostním zábradlím. Na pamětní desce zasazené do skály je nápis: „Zábradlí toto zbudovala r. 1911 stolová společnost svobodná obec Dalibor z Brna. Vírský Klub grandů s nadací OSF Praha obnovili v r. 2000. Vítej na Klubačici!"

Roubenky ve Víru

Horymírka

Ve stínu lepších vyhlídek zůstala **Horymírka**. Stará vyhlídková plošinka nad údolím od Víru do Věstína je zastíněná okolními stromy, a tudíž již tolik nevyhledávaná.

Rossiho vyhlídka

Hraběcí stolek

To nejtajemnější, ale zato nejúchvatnější je **Hraběcí stolek**. To napovídá jeho původ. Do roku 1930 zde stála dřevěná rozhledna, kterou zde nechal postavit hrabě František Coudenhove-Honrisch na Kunštátě. Nachází se na skále nad meandrem řeky Svratky a je tady jeden z nejkrásnějších pohledů do údolí na vodní nádrž Vír II a na protější svah, kde uvidíte mezi stromy torzo hradu Pyšolec.

Kromě Klubačice nejsou cesty na vyhlídky nijak turisticky značeny.

8 HORNÍ CESTA — 33 km

Výchozí místo: Nedvědice

Cílové místo: Nedvědice

Náročnost: těžká

Typ kola: horské, trekové

Trasa: Nedvědice – Věžná (8 km) – Josefov (12 km) – Býšovec (14 km) – Lískovec (18 km) – Vrtěžíř (20 km) – Štěpánov n. S. (23 km) – Horní Čepí (28 km) – Nedvědice (33 km)

Cesta údolím Svratky se dá pojmout jednoduše jako cesta kolem řeky, ať už ji absolvujete po nebo proti proudu. Celým údolím od Tišnova až do Víru vede silnice nebo jiné zpevněné cesty. Je to 32 km. Ale takto jednoduchou cestu ani popisovat nemusíme. Mám raději tzv. „horní" cestu. Na horní hraně nad údolím sedí řada malých vsí a osad, které mezi sebou propojují polní či asfaltové cesty. Tady je to atraktivnější díky výhledům, členitosti terénu i malebným zákoutím. Jeden úsek vám doporučíme. Strmé svahy kopců kolem Nedvědice musíme nejprve pozvolna vystoupat. Tak se vydáme nejprve údolím říčky Nedvědičky pod hradem Pernštejnem a okolo jeho zahrad až do vzdálené **Věžné**. Tady kolem kostela sv. Martina vyjedeme pohodlnou asfaltkou do malebné krajiny luk, polí a výhledů, která nás bude provázet od osady k osadě. První jsou na cestě **Suché Louky**. Ostře zahneme do **Josefova** a pak následují **Pernštejnské Janovice**, až dospějeme do **Býšovce**. Kousek po silnici a pak zkratka k další asfaltce. Tady je nejvyšší bod cesty – 630 m n. m.

Teď se vracíme nad údolí Svratky. Nad osadou Kovářová s úchvatnými výhledy do kraje zahneme do stejně malebného **Lískovce**. Následuje cesta horšího typu, kde už asfalt vzal za své až do vsi s názvem na zlomení jazyka – **Vrtěžíř**. Odtud se už spustíme strmou silničkou do centra údolí ve **Štěpánově**.

Za vděk můžeme vzít návštěvou **Hornického cechhausu**, minimuzea zdejšího rudního revíru, a kdo se nechce do Nedvědice vracet kolem řeky, dá si ještě malou návštěvu krajiny „Malých Beskyd". Názvu se není co divit, v samotném Štěpánově potkáte části jako Slovensko, Šumavu nebo Tahiti. My se vydáme proti proudu Hodonínky až skoro pod **Vysokou skálu**.

Asfaltka stoupající masívem vrchu Čepička nás dovede do rozeklané krajiny kopců **Horního Čepí**, kde dáme výhledem sbohem Štěpánovsku, a začne sestup kolem partyzánského památníku a hornického kostela do **Čepí Dolního**. A známou cestu do Nedvědice už trefí každý. Stálo to za to!

Nedvědice

Štěpánov

Suché louky – rybník

Dolní Čepí

Východní část tišnovského regionu je cípem Křižanovské vrchoviny. Krajina typická pro značnou část Vysočiny s dalekými obzory, mozaikou luk, polí, lesů a remízků. Ve směru od západu k východu ji prořezávají zahlubující se **údolí Bobrůvky**, **Libochovky**, **Haldy** a **Bílého potoka**. Mělké i divoké partie jejich údolí protkaných skalami vytváří jedinečná, málo člověkem dotčená místa přírody.

Temena kopců nad údolími zdobí ruiny **hrádků** a starobylé vsi. Vedle **Deblína** a **Žďárce** jim dominuje **Velká Bíteš**. Město na zemské silnici má unikátní opevněný gotický **kostel sv. Jana**

Brody Bílého potoka

Trenckův vodopád

Velká Bíteš – radnice

Křtitele. V řadě zdobných měšťanských domů na Masarykově nám. vyniká dům č.p. 5 z roku 1414. V minulosti zde stával kostelík Jednoty bratrské, nyní je sídlem **Městského muzea** s vlastivědnou expozicí z historie města. Symbolem již od středověku proslulé pověsti **pohostinnosti města** je před známým hotelem U Raušů **Chodník slávy** ze zlatých hvězd věnovaných společensky známým osobnostem, které zanechávají v restauraci své trofeje a podpisy.

V regionu se úspěšně rozvíjí podhorácký folklór, jehož je Bítešsko centrem, proslulé zářijovými krojovanými **Bítešskými hody** a Setkáním na Podhorácku.

Největší perlou přírody Bítešska je 25 km dlouhé **údolí Bílého potoka** s řadou staveb bývalých vodních mlýnů, zbytky hamrů a štol z období těžby a zpracování místní rudy. Těšit se můžete na řadu lávek a brodů. Mezi trampy a historiky 2. světové války proslulé kratší **údolí potoka Halda** je divoké a navazuje na delší rozmanité **údolí Libochovky** mezi Žďárcem a Loučkami. Zdrojnicí potoků je vrchol Bítešských

Velká Bíteš – kostel sv. Jana Křtitele

Kutiny

Bobrůvka

hor – **Svatá hora** (680 m), poutní místo spjaté s rodačkou nedalekého Křižanova, **sv. Zdislavou**.

Jedinečnou galerií v přírodě je soubor v krajině roztroušených **soch** současného bítešského sochaře **Lubomíra Laciny**. S jeho převážně náboženskými motivy a plastikami světců se setkáme v okolí Níhova, Lubného, Osové i Bíteše.

Lacinovy sochy

1 MĚSTSKÉ MUZEUM VELKÁ BÍTEŠ

Masarykovo náměstí 4, 595 01 Velká Bíteš
tel. 566 789 380, muzeum.velkabites@seznam.cz
GPS: 49.2878936N, 16.2275439E
Út–Pá: 8.00–12.00, 14.00–16.00
www.muzeumbites.cz

Muzeum se stálou expozicí minerálů a hornin z okolí města a krátkodobými tematickými výstavami. Pro zájemce je také možno objednání prohlídky kostela sv. Jana Křtitele s výkladem.

2 SVOBODNÝ STATEK Č. 1

Habří 1, 592 53 Moravecké Pavlovice
tel. 777 404 564, buchtova.andrea@email.cz
GPS: 49.4296828N, 16.2236214E
otevřeno po domluvě
www.ustatkarky.cz
svobodnystatekc1

Malé soukromé muzeum s expozicí „Tajemné Habří a svobodný statek č.1" je zaměřeno na historii obce Habří a dvora č.1. Prohlídka je možná po tel. domluvě.

3 GALERIE MF ROJETÍN

Rojetín 32, 594 51 Rojetín
tel. 724 740 363, martuli68@seznam.cz
GPS: 49.3660492N, 16.2577297E
Po–Ne: na telefonické ověření
galeriemf

Autorská výstavní galerie výtvarnice Martiny Fialové. Vystavuje obrazy, kresby, malby na skle, mozaiky, loutky, zapékaná malovaná skla, malované lampičky, vázy.

4 RESTAURACE U RAUŠŮ

Masarykovo náměstí 13, 59501 Velká Bíteš
tel. 566 531 461, urausu@urausu.cz
GPS: 49.2881519N, 16.2258586E
Po–Pá: 7.00–20.00
So–Ne: 8.00–20.00
www.urausu.cz

Hotel a restaurace proslulá návštěvami slavných osobností. Před budovou Bítešský chodník slávy těch, které místo navštívily.

5 RANČ U BIZONA

Kuřimská Nová Ves ev. č. 3, 594 55
tel. 724 030 311, info@rancubizona.cz
GPS: 49.3575897N, 16.2916164E
Čt–Pá: 11.00–17.00/22.00
So–Ne: 11.00–17.00/22.00
www.rancubizona.cz

Restaurace a ubytování v objektu býv. pracovního tábora továrny Diana. V areálu dětské hřiště, dětský koutek, úschovna kol, kryté venkovní pódium a minizoo.

6 POD KAPLIČKOU

Skryje 41, 594 55 Skryje
tel. 775 601 905, penzionpodkaplickou@seznam.cz
GPS: 49.3920747N, 16.3068047E
St–Pá: 14.00–22.00
So–Ne: 11.00–17.00/22.00
www.penzionpodkaplickou.cz

Malý rodinný penzion ve Skryjích s restaurací zaměřenou na českou kuchyni z lokálních produktů. Oáza občerstvení na dlouhé cestě divokým údolím Bobrůvky.

7 BRODY BÍLÉHO POTOKA 15,5 km

Výchozí místo: Šmelcovna

Cílové místo: Šmelcovna

Náročnost: střední

Trasa: Šmelcovna – údolí Bílého potoka – Pavlovcův mlýn (7 km) – Radoškov (8 km) – Lesní Hluboké (11 km) – Železná cesta (13 km) – Šmelcovna (15,5 km)

Zatímco partie údolí Bílého potoka mezi Veverskou Bítýškou a Šmelcovnou pod Maršovem představují širokou a pohodlně na kole sjízdnou část, za Šmelcovnou se mění jeho charakter v sevřené skalnaté údolí. I zde ještě potkáme **Maršovský** a **Javůrecký mlýn**, dostupné sjízdnou cestou, ovšem ze strany od Braníškova. Jelikož jde ale o farmářské usedlosti s chovem vzácného plemene černých starokladrubských koní, majitelé zabrali louky a pastviny na celou šíři údolí, a tak je tuto pasáž cesty nutné obejít více ve svahu, jak nás vede modrá turistická značka.
Do nejromantičtější soutěsky na Bílém potoce se dostáváme pod **Výřími skalami** u skalního útvaru **Pecen**. Tady už nečetné lávky často vzaly za své a přes tok je nutné se přebrodit. Pecen představuje jádro někdejšího meandru potoka, který je dříve obtékal širokým obloukem. V moderní době si však sám či přičiněním lidí, zkrátil cestu, a údolí obtáčející skálu je tak dnes už suché. Pod Pecnem se nacházely historické **hamry**, dnes zde narazíme na zbytky staveb, především vodního kanálu, označené informační tabulí.

Lesní Hluboké

Maršovský mlýn

U Pavlovcova mlýna

Uprostřed skalnatých pasáží a brodů se rozkládá **samota Ve Žlebě**. Jde o bývalý Absolínův mlýn. Nedaleko je i kříž v místě, kde poslední mlynář František v roce 1968 zemřel.
Cestu údolím skončíme nedaleko **Pavlovcova mlýna**. Sem přichází od Svatoslavi žlutá turistická značka, která nás vyvede vzhůru do **Radoškova** a přes další údolí okolo samoty **Borkovcova mlýna** až do **Lesního Hlubokého**. Kdysi tichá oáza je bohužel zahlcena hlukem blízké dálnice, za zastávku ale stojí. V horkém létě oceníme perfektní servis **koupaliště Azuro**. Okraj obce zdobí za-

Zaniklé hamry

Kubův most

tím rekonstruovaný **lovecký zámeček**, bývalé letní sídlo opata rajhradského kláštera, a **kaple sv. Anny**. Zámeček je přístupný po domluvě. Nedaleko obce se nachází i pověstné místo **Devět křížů**.
My se vydáme přes Domašovské lesy zpět ke Šmelcovně po někdejší Báňské horské cestě, lidmi zvané **Železná**. Tudy se vozila koncem 19. stol. místní ruda do hutí v Zastávce. Pozůstatkem je kamenný propustek, tzv. Kubův most, v pasáži, kde pro strmost cesty tahala vozy volská spřežení.
Na konci cesty nás opět čeká Šmelcovna s místním občerstvením U Čadíků.

8 DRSNÁ TOULKA PANDUROVÝM KRAJEM 30 km

Výchozí místo: Rožná

Cílové místo: Níhov

Náročnost: těžká

Typ kola: horské

Trasa: Borač – Habří (7 km) – Moravecké Pavlovice (10 km) – Drahonín (13 km) – Tišnovská Nová Ves (17 km) – Žďárec (19 km) – Rojetín (22 km) – Borovník (25 km) – Níhov (30 km)

Putování krajem, kde se dle pověsti skrýval **baron Trenck**, **pandur** a **zbojník** ve službách císařovny Marie Terezie, je náročný. Hluboká údolí Bobrůvky a Libochovky prořezávají krajinu, a i když se s kolem nebudeme zrovna pouštět do legendární Trenckovy rokle, majitelé ne-elektrokol se párkrát zapotí. Zato máme po cestě několik malých příležitostí k občerstvení ducha i těla.
Rožná je známá především uranovými doly. Pro cestu k jihu poskytuje příjemnou asfaltku, jíž vyrazíme přes malou obec Milasín na prastarý **Bukov**. Od 13. stol. panství Demetera z Bukové připomíná jak gotický kostel sv. Jakuba Většího, tak **ruiny hrádků** Lísek nebo Mitrov. Osada Mitrov s domovem pro

Níhovský rybník

Libochůvka

Údolí Libochůvky

Žďárec

seniory v bývalém zámečku je proslulá především ranečem **Mitrovský dvůr**. S okolím ji spojují staré kaštanové a lipové aleje. Za návštěvu ovšem stojí sousední kamenná ves **Habří**. Majitelé **Svobodného statku č. 1** jej vedle penzionu proměnili i v malé muzeum.
Divoký úsek údolí Bobrůvky objedeme nad levým břehem lesními a polními cestami přes myslivnu Lopaty a Moravecké Pavlovice až do **Drahonína**. Tady určitě přijde vhod zchlazení v místním **koupališti** a doušek pití. To nám ostatně nabídnou i v restauraci **Šafránkova mlýna**, kam se do údolí Bobrůvky spustíme.
Protější výjezd do **Tišnovské Nové Vsi** je třeba vytlačit. Cesta na rekonstrukci

Šafránkův mlýn

Viadukt Kutiny

ještě čeká. Náhorní planina ke **Žďárci** skýtá daleký výhled směrem k Tišnovu, jako jeden z obrazů Josefa Jambora, jejž odtud namaloval. Původní starobylý Žďárec najdeme dole, v dalším hlubokém údolí Libochovky. Pozdně románský **kostel sv. Petra a Pavla** s freskami v interiéru pamatuje nejstarší doby regionu.
Na posledním úseku můžeme navštívit **Galerii v Rojetíně**. Dáme-li se na **Borovník**, na okraji obce zaujme **naučné dětské hřiště**. Na rozcestí v lesích pak potkáme **kapli** z dílny sochaře Laciny a studánku. Prach z cest nakonec můžeme smýt v **Níhovském rybníku** a malé hospůdce na hrázi.

FARMÁŘSKÁ PRODUKCE ZE DVORA

1 EKOFARMA NELEPEČ

Nelepeč 3, 666 01 Tišnov
tel. 776 102 533, veronika.krop@seznam.cz
GPS: 49.3425064N, 16.3754731E
samoobslužný obchůdek denně 8.00–18.00
So: 8.00–11.00
FarmaNelepec

Rodinná farma s chovem českého strakatého skotu. Nabízí prodej mléčných výrobků, ovoce a brambor. Prodej ze dvora nebo na farmářských trzích.

2 PAVEL JEBÁČEK

Holasice 7, 664 71 Lažánky-Holasice
tel. 604 380 809, 732 166 241
GPS: 49.2823728N, 16.4052956E
Po–Ne: 17.00–19.00 (jahody)
Po–So: 16.00–19.30 (jablka, mošt)
www.jablka-jahody.cz

Rodinná farma specializovaná na pěstění různých odrůd jablek a jahody. Od října k dispozici i čerstvý mošt. Prodej sezónně ve sklepě u modré haly (ev. č. 92).

3 ROHOZECKÝ DVŮR

Rohozec 67, 679 23 Rohozec
tel. 721 144 253, ondra.svandy@seznam.cz
GPS: 49.3906500N, 16.4825561E
návštěva po domluvě, samoobslužná lednice
www.rohozeckydvur.cz
Rohozecky dvur

Čerstvé kravské mléko, tvaroh, tvaroháček – Míša z Rohozce, jogurty, zrající sýry, přírodní tažené sýry – Rohozecké nitě a Špalíky s kořením.

4 FARMA PODAL

Všechovická 55, 664 24 Drásov
tel. 608 336 391, 549 424 291, podalj@gmail.com
GPS: 49.3338786N, 16.4783903E
Po–Pá: 16.00–20.00, So: 9.00–12.00
www.podal.cz

Farma pěstující především česnek, cibuli, brambory, zelí, dýně všech druhů, vodní melouny, červenou řepu a doplňkově i obilniny, mák, kmín a med. Všechny komodity k zakoupení přímo na farmě.

5 CIDRERIE ŠVEJNOHOVI

Kuřimské Jestřabí 58, 594 55 Kuřimské Jestřabí
tel. 724 329 438
GPS: 49.3465758N, 16.3139317
Cidrerie Petr&Jan Švejnohovi

Rodinný podnik a sady zejména jabloní a hrušní, výroba cidru francouzského typu, v plánu je od roku 2025 možnost samosběru bio jablek a hrušek starých odrůd.

6 ZAHRADA ŽĎÁREC

Naděžda Bočková, Žďárec 65, 594 56 Žďárec
tel. 721 649 567, info@zahradazdarec.cz
GPS: 49.3810989N, 16.2669947E
Po–Pá: 8.00–16.00/17.00
So: 8.00–12.00
www.zahradazdarec.cz

Lokální rodinné zahradnictví s úctou k přírodě. Nabízí sazenice, substráty, květiny, zeleninu, krmiva i zahrádkářské potřeby.

7 VE VSI

Nová Ves 55, 594 51 Křižanov
tel. 733 287 448, taksunad@seznam.cz
GPS: 49.3938697N, 16.1982817E
St: 18.00–19.00 nebo dle domluvy
vevsi.webnode.cz

Malé hospodářství s chovem krav plemene jersey, které se pasou ve volném výběhu. V rámci hospodářství je umístěna minimlékárna. Sezónně výpěstky ovoce a zeleniny a domácí džemy.

8 FARMA KALA

Borek – Lubné 30, 594 51 Křižanov
tel. 737 003 827, seznam007@seznam.cz
GPS: 49.3437828N, 16.2813536E
celoročně v provozu
www.farmakala.cz
Kala.Farmaknv

Vejce z domácího chovu od slepic, které žijí na zelené trávě, sezónně zelenina (česnek – několik odrůd, cibule, brambory, melouny), pořádá samosběr.

9 PAVEL KARMAZÍN

Lubné 5, 594 51 Křižanov
GPS: 49.3541683N, 16.2752142E
celoročně v provozu

Rodinná farma na chov skotu a pěstování ovoce, brambor, obilovin a pícnin. Možnost celoročně zakoupení čerstvého mléka v mlékomatu, v podzimních měsících brambor a ovoce.

10 NÁČELNÍK CIDER

Kaly 4, 594 55 Kaly
tel. 724 769 561, 604 746 679, info@nacelnikcider.cz
GPS: 49.3790994N, 16.3536356E
www.nacelnikcider.cz

Pod značkou Náčelník Cider jsou vyráběny řemeslnou cestou na statku v Kalech ušlechtilé nápoje. Jablka pochází z téže vesničky, z rodinných jablečných sadů, kde mají výrobci pod kontrolou vše důležité – od květu jabloní až po finální stočení do lahví a distribuci.

11 FARMA BRUSNÁ

Brusná 6, 679 23 Lomnice
tel. 777 693 997, jos.hanak@volny.cz
GPS: 49.3931811N, 16.3979194E
ze samoobslužného výdejního boxu
nebo po předchozí telefonické domluvě
www.farmabrusna.cz

Eko farma se specializací na chov skotu a nosných slepic. Místní bio produkci vajec a hovězího masa lze zakoupit na farmě nebo dovézt do Brna.

12 EKO FARMA ZELENÉ ÚDOLÍ

Heřmanov 90, 594 58 Heřmanov
tel. 602 523 521, 736 790 502, novotny@vm.cz
GPS: 49.3831333N, 16.1872750E
Po–Ne: 7.00–21.00
www.zeleneudoli.hermanov.cz

Rodinná zemědělská farma hospodaří v eko režimu a zabývá se především agroturistikou, chovem masného plemene ovce Suffolk, jelena evropského, daňka skvrnitého a produkcí ryb na pěti rybnících.

SUVENÝRY Z NÁVŠTĚVY

1 BYLINKOVÉ SIRUPY

Mgr. Andrea Košťálová, Ph.D., Katov 75, 594 55
tel. 737 388 726, andrea.jerabkova@email.cz
GPS: 49.3351036N, 16.2737864E
bylinkarium

Vyrábíme dvacet druhů bylinkových sirupů a macerátů. Bylinky si sami sbíráme v čisté přírodě v okolí naší vesnice nebo si je pěstujeme na našem bylinkovém poli. Sirupy lze zakoupit ze dvora přímo v Katově, případně na trzích.

4 MÝDLA ONWA ARTISAN SOAP

Tereza Králová
Svatá Kateřina 64, 678 01 Šebrov-Kateřina
tel. 733 732 461, onwa@protonmail.com
www.onwa.cz

Přírodní řemeslná mýdla vytváří Tereza Králová. Mýdla neobsahují palmový tuk ani umělé parfémy, pouze esenciální oleje a pryskyřice. Produkci z rodinné mýdlárny je možné zakoupit vedle e-shopu i v prodejně Tišnovské spižírny v ul. Brněnská 17.

7 CUKROVÍ U EVY

Eva Nedomová, Brusná 35, 679 23 Lomnice
tel. 605 172 389, nedomova.ave@seznam.cz
GPS: 49.3933314N, 16.4029017E
Pá: 14.00–17.00
eva.nedomova.7

Sladké království s bohatou nabídkou domácích zákusků. K chuti přijde ořechový řez, ovocná roláda, laskonka, trubička, věneček, ovocný košíček, malinový řez se šlehačkou, štafetka nebo likérová špička.

8 MASO A UZENINY OD JŮZY

Březina u Tišnova 12, 666 01 Tišnov
tel. 737 586 221, juzaj@seznam.cz
GPS: 49.3211475N, 16.4195494E
otevřeno dle aktuální situace
Řeznictví-uzenářství Jůza

Rodinné řeznictví proslulé vysokou kvalitou svých uzenin a masných výrobků. Produkty oceněné v soutěži Zlatá chuť jižní Moravy a Regionální potravina JMK. Prodejny Březina, Čebín a Tišnov.

2 PANENSKÉ OLEJE

Ze Stodoly, Jívoví 8, 594 51 Křižanov
tel. 731 076 540, info@zestodoly.cz
GPS: 49.4058008N, 16.0918469E
www.zestodoly.cz

Rodinná produkce lisovaných panenských olejů, v nabídce Ibeřný, makový a řepkový olej. Oleje k dostání v prodejnách Zdravé výživy a bistrech s oleji Ze Stodoly.

5 NEDVĚDICKÁ KÁVA

K-pražírna, Nedvědice 75, 592 62
tel. 777 026 570, kprazirna@gmail.com
GPS: 49.4542306N, 16.3310064E
na telefonické zavolání
prazimekavu

Pokračovatelka původní pražírny Křížovické kávy, nyní v Nedvědici pod hradem Pernštejnem. Pražíme pro Vás více než pět druhů skvělé kávy v italském stylu z pečlivě vybraných zrn z celého světa.

9 KÁVA IGNÁC

Čebínská 223, 666 03 Hradčany
tel. 607 073 888, objednavky@iceinvest.cz
GPS: 49.3261961N, 16.4522442E
Po–Pá: 8.00–14.30
www.prazirnaignac.cz

Nový showroom a pražírna kávy přivítá zákazníka, ať toho, který chce ochutnat a koupit si naši kávu, nebo majitele kavárny, který si chce vyzkoušet technologii.

10 MASO Z DIVOKÝCH FAREM

Na Gruntech, 664 32 Vranov
tel. 775 668 090, obchod@divokefarmy.cz
GPS: 49.3113825N, 16.6066564E
Čt–Pá: 15.00–18.00, So: 9.00–18.00
www.divokefarmy.cz

Vznikly pro milovníky kvalitních a zaručeně domácích potravin. Maso z naší farmy zpracováváme dle ověřených receptů našich maminek, babiček a i my sami přispíváme trochou vlastních nápadů.

3 ZMRZLINA TOMIVO GELATO

Výrobna a zmrzlinárna Lipůvka
Lipůvka 34, 679 22 Lipůvka
tel. 721 708 707, objednavky@tomivo.cz
Po–Ne: 12.00–19.00
www.tomivo.cz
tomivogelato

Řemeslná výroba zmrzliny vlastní receptury, žádné směsi ani polotovary. Bez chemie, barviv a jiných šmakulád.

6 PIVO SENTICKÝ KVASAR

Sentice 219, 666 03 Tišnov
tel. 549 416 117, pivokvasar@gmail.com
GPS: 49.3129253N, 16.4541097E
Po–Pá: 7.30–17.00
www.pivokvasar.cz

Nejdéle vařící minipivovar na Tišnovsku v nové budově v Senticích skýtá originální sentická piva rodinné tradice, vyráběná podle tradičních receptur moderní technologií.

11 MORAVSKÉ KOLÁČE

nám. Míru 116, 666 01, Tišnov
tel. 732 896 911, info@moravskekolace.eu
GPS: 49.3495192N, 16.4231006E
Po–Pá: 7.30–16.30, So: 7.30–11.30
www.moravskekolace.eu

Moravské koláče receptury Hukvaldské pekárny. Hlavním sortimentem jsou tradiční „lopaťáky" s ovocnou, makovou nebo tvarohovou náplní. Pečeme koláčky a doplňkový sortiment sladkého a slaného pečiva.

12 PRIMA KYTKY ZE VŠECHOVIC

Všechovice 138, 666 01 Tišnov
tel. 602 548 444, info@primakytky.cz
GPS: 49.3560800N, 16.4894522E
návštěvy pouze po předchozí domluvě
www.primakytky.cz

Malá květinová farma zaměřená na pěstování a prodej řezaných květin. V e-shopu nabízí i cibuloviny, hlízy a semena vybraného sortimentu pro vlastní výpěstky.

TIC V REGIONU

KDE ZÍSKÁTE PODROBNĚJŠÍ INFORMACE

Turistické informační centrum Tišnov
nám. Míru 120, 666 01 Tišnov
tel. 530 334 011, 739 324 087, tic@kulturatisnov.cz
www.tictisnov.cz

Turistické informační centrum Nedvědice
Nedvědice 32, 592 62
tel. 511 119 173, infocentrum@nedvedice.cz
www.pernstejnsko.cz, www.nedvedice.cz

Společenské a kulturní centrum Kuřim
nám. Osvobození 902/1, 66434 Kuřim
tel. 702 250 914, kultura@kdkurim.cz
www.kulturakurim.cz

Informační centrum a Klub kultury města Velké Bíteše
Masarykovo náměstí 5, 59501 Velká Bíteš
tel. 566 789 313, tic@bitessko.com
www.bitessko.com

Děkujeme za podporu projektu Křížem krážem Tišnovskem 2024

město TIŠNOV
jihomoravský kraj
TIŠNOVSKO DOBROVOLNÝ SVAZEK OBCÍ
MĚSTSKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO TIŠNOV
BRÁNA VYSOČINY místní akční skupina
BRÁNA BRNĚNSKA z.s. místní akční skupina
TIŠNOVSKÉ NOVINY

